БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№9 (10995) | 1966 оной январиин 12, среда | Сэн 2 мүнгэн

А. Н. Косыгин Л. Б. Шастрие хүдөөлүүлгэндэ хабаадахаяа Дели ошохоор мордобо

Индиин Премьер-Министр Лал Бахадур Шастриин наһа бараһантай дашарамдуулан, шаналал гашуудалай ёһолдо хабаадалсахын тула СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин мүнөөдэр Дели ошохоёо мордобо.

Узбегэй ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Р. К. Курбанов Л. Б. Шастриин бэетэй хуурсагые Ташкентһээ Дели үдэшэжэ абаашалсаба.

(ТАСС).

КОММУНИСТ — МҮРЫСӨӨ ЭМХИДХЭГШЭ

Түрэл Коммунис партиимнай ээлжээтэ хорин гурбадугаар съездын нээгдэхэ үдэр улам ойртожол, дүтэлжэл байна. Энэ түүхэтэ, угаа онсо удха шанартай ушарые ажалай амжалтаар, эрхим бэлэгээр угтахын тулада социалис мүрысөөн улам далижана, ажалшан зоной эдэбхи үүсхэл дүлэтэн бадарна. Энэ мүрысөөнэй үшөө нэгэ онсо илгаань юуб гэхэдэ, манай hая домогто долоон жэлэй барагдажа, шэнэ табан жэлэй түрүүшын үдэрнүүд омог доюунаар алхалжа эхилбэ.

Буряадай гигантын хүдэлмэрилэгшэдэй, барилга-хабсаралгын ...-дахи управлениин барилгашадай, мүн Борьёогой совхозой таряашад болон малшадай үүсхэһэн мүрысөөн республика доторнай сахилгаан түргэнөөр сууряатан таража, ажалшадай зүгһөө үргэнөөр дэмжэгдээд, түлэг дундаа ялалжа байнал.

Зүгөөр социалис мүрысөөе эмхидхэн ударидаха, тэрэнэй долгилые хүсые улам эршэдүүлхэ, ашаг үрөөр дэлгэр баян болгохо хэрэгтэ эгээл түрүүлэн коммунист бүхэн сэхэ хабаатай. Коммунист хадаа мүрысөө үүсхэгшэ, эмхидхэгшэ байха ёһотой. Тэрэ өөрөө мүрысөөнэй жолоо барин, манлайдань алхалха, бусад нүхэдтөө үльгэр жэшээ харуулан ажаллаха угаа харюусалга ехэтэ уялгатай бшуу. Энэ уялгаяа эрхимээр бэелүүлжэ ябаһан коммунистнууд манайда хэдэн зуугаадаараа, мянгадаараа тоологдоно.

Тээстэн, үнгэрһэн жэлэй декабриин эхеэр манай «Буряад үнэн» ба «Правда Бурятии» газетэнүүдэй хуудаһанууд дээрэ Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой ахалагша хонишон Балдандоржи Бадмаевай «Хаба шадалаа туршалсая!» гэһэн бэшэг толилогдоо һэн. КПСС-эй XXIII съездые ажалай амжалтаар угтахын тулада социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе гэһэн Борьёогой совхозойхидой хандалга бэшэгтэйнь энэ нүхэр танилсаад, тэрэ уряаень халуунаар дэмжээ, харюу болгон шэнэ, дээшэлүүлэгдэһэн уялга бригадаараа абаа.

Борьёогойхидой уряалые миин дэмжэлгээр, шэнэ уялга абалгаар тэрэ хизаарлаа бэшэ. Хониной ажал дээрэ тон харюусалгатай үеын — түл абалгын халуун хаһын ургаа орожо ерээд байхада энэ хэрые хэр зэргын бэлэдхэлтэйгээр угтаба гээшэбибди, тэрэнээ өөһэд хоорондоо ябалсажа шалгая гэжэ хонишодто хандаа һэн. Энээхэн нэгэ баримта болбол хонишод хоорондын мүрысөөндэ шэнэ эршэ хүсэ нэмээнэ, шэнэ удха оруулна бшэ аал? Иимэ эдэбхи үүсхэл гаргаашамнай хэн гээшэб гэбэл, манай коммунист алдартай юрын лэ хонишон хүн! Зүгөөр Балдандоржи Бадмаев «хоорондоо ябалсажа шалгалсая» гээд лэ хэрэгээ ахадтань хүргөөд орхёогүй, харин мүрысэжэ ябадаг Базар Цыреновэй хүтэлбэрилдэг хонишодой бригада ошожо, байра байдалыень хараа, ажалтайнь танилсаа, тэдэнэй хүдэлмэридэхи дутагдалнуудыень хургаараа заажа үгөө.

Хонин һүрэгөө үсхэбэрилхэ, ашаг шэмыень арьбадхаха мэргэжэл шудалһан малшан нүхэр Бадмаевай үүсхэлээр республикымнай колхоз, совхозуудай нилээд олон хонишод бэе бэедээ ябалсажа, өөһэд өөһэдынгөө байдалые шалгалсаа, хонишодой хурьгалха хаһа сагые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтаха эрхэ байдал тогтооһон байна.

Социалис мүрысөө үүсхэдэг, эмхидхэн дэлгэрүүлдэг шударгы бэрхэ коммунистнууд али бүхы үйлэдбэри дээрэ, тэрэнэй һалбари бүхэндэ захагүй олон. Тэдэнэйл хэһэн, бүтээһэн үйлэ хэрэгэй ашаар һайн амжалта туйлагдана, ажалай бүтээсэ дээшэлнэ, продукциин шанар улам һайжарна. Тиимэһээ партийна организацинууд хадаа социалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ коммунист бүхэниие хабаадуулха, тэрэнэй түрүү зэргэдэ жагсааха гэжэ хүсэлэл оролдолгоёо саг үргэлжэ гаргажа байха уялгатай.

Социалис мүрысөөн хадаа коммунис байгуулалтын гол шухала метод, үйлэдбэриин хүгжэлтэдэ сэхэ хабаатай зорилгонуудые шиидхэлгэдэ ажалшан зониие үргэнөөр элсүүлэн хабаадуулха арга дүршэл мүн болоно. Тиимэл һэн туладань коммунист бүхэн мүрысөө толгойлхо, зориһон хэрэгтээ заатагүй хүрэмөөр ажалаа эмхидхэхэ, өөрөө үльгэр жэшээ харуулан хүдэлхэ уялгатай. Гэхэтэй хамта социалис мүрысөөнэй янза түхэл, маяг хэлбэринь олон байдаг. Зүгөөр тэдэ бүгэдэ гүйсэд дүүрэнээр, аша түһатайгаар дуулаһан хэрэглэгдэнэ гэхын аргагүй. Зарим ушарта социалис мүрысөөн ёһын тэдысэ, хүнэй ажалай эдэбхиие бусалгамаар, ухаан бодолыень гүйлгэмөөр эмхидхэгдэнэгүй. Мүрысөөнэй дүлэн соогуур лэ ажалай түрүү дүй дүршэл, шэнэ онол арга, уралан нарижуулга, болон ухаалан зохёолго мүндэлэн түрэдэг ха юм.

Мүнөө шэнэ табан жэлэй түсэб бэелүүлгые бүри түрүүшынь үдэрһөө сордоотойгоор эхилхэ зорилго табигдана. Илангаяа хүдөө ажахы дээрэ амжалта туйлахын тула бүри мүнөөнһөө хам оролсохо хэрэгүүд олон. Ниитын малда бардам хүрэхэ тэжээл байгуулхын тулада сабшалан һайжаруулха шухала. Герасимовска хүдэлөөе һэргээжэ, улам хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлхэ тухай урданай мэргэжэлтэ луговод А. И. Батышев өөрынгөө һанал бодолые газетэнүүдэй хуудаһанууд дээрэ үгүүлбэ. Хадалан сабшалангаа үбсүү туламаа ногоогоор долгилуулхын түлөө мүрысөө коммунистнууд мүн лэ толгойлхо бээз гэжэ найдагдана.

Шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ — 1966 ондо социалис мүрысөө улам хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлжэ, республикынгаа арадай ажахын, соёл болбосоролой али бүхы һалбари дээрэ дэлгэр баян амжалта туйлаха гэһэн зорилго табигдана. Коммунист бүхэн социалис мүрысөөндэ өөрөө эдэбхитэйгээр хабаадалсахаһаа гадна, мүрысөө шударгыгаар эмхидхэлсэхэ, тэрэниие ударидан толгойлхо, түрүү үүргээ нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ уялгатай. Коммунист бүхэн мүрысөө эмхидхэгшэ байха үүргэтэй.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМҺЭЭ, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДҺЭЭ

Гүрэнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша, Индиин Республикын Премьер-Министр Лал Бахадур Шастри 1966 оной январиин 11-нэй 1 час 30 минутада Ташкент хотодо наһа бараа гэжэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет ехэ шаналалтайгаар мэдээсэнэ.

Л. Б. Шастри наһа баража, энэдхэг арад, бүхы хүн түрэлтэн амгалан байдалай, хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө бата найдамтай, сэхэ шууд тэмсэлшэдэй нэгые алдаба.

Л. Б. Шастри энэдхэг арадай агууехэ ударидагшадай — Махатма Гандиин, Джавахарлал Неругай үнэн хани, хэрэгыень үргэлжэлүүлэгшэ байһан. Тэрэнэй бүхы хэрэгүүдынь, һанал бодолынь энэдхэг арадта алба хэхэ, Индиие һалбаруулан хүгжөөхэ, национальна бэеэ дааНги байдалыень бэхижүүлхэ анхарал оролдолгодо зорюулагданхай байгаа.

Л. Б. Шастри Советскэ Союзай һайн хани нүхэр байһан юм. Советскэ Союз болон Индиин хани харилсаае, үрэтэй холбоо барисаае саашадань хүгжөөлгэдэ элитэ ехэ туһа хүргэһэн байха.

Л. Б. Шастри хүсэ шадалаа гамнангүй, гүрэнэй сэсэн бодол гарган, Азида амгалан тайбан байдал бэхижүүлхын, Инди ба Пакистанай хоорондохи хёмороое усадхаха, хоёр ороной хүршэ һайн харилсаа тогтоохо онол мүр олохын тула шухала бүхы юумэ хэдэг байгаа. Пакистанай Президенттэй Ташкентдэ уулзаха үедөө тиимэл зорилго шиидхэхэ оролдолго гаргаад, тэрэнь Ташкентын түүхэтэ Деклараци дотор бэелэлээ олоо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет, бүхы совет арад иимэ хүндэ гээлтын тохёолдоһондо гашуудажа байһанаа мэдүүлээд, үнэн зүрхэнэй шаналалаа Индиин правительствада, энэдхэг арадта, наһа барагшын гэр бүлэдэ элирхэйлнэ.

Энэ гашуудалтай үдэрнүүдтэ совет арадай аха дүү ёһоной хэлбэришэгүй бата мэдэрэлтэй, хани барисаан тухай һанажа сэдьхэжэ байһые Индиин арад зондо элирхэйлэн найдуулна.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ. **СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.**

Индиин дээдэ тушаал зэргэтэ Президент доктор Сарвапалли РАДХАКРИШНАНДА, Индиин Премьер-Министрэй уялгые дүүргэгшэ дээдэ зэргэтэ г-н Гулзарилал НАНДАДА

Индиин политическэ болон гүрэнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша, Премьер-Министр Лал Бахадур Шастриин сагһаа урид наһа бараһан тухай мэдээсэл совет арадай сэдьхэлые доһолгобо.

Л. Б. Шастри Махатма Гандиин, Джавахарлал Неругай хүтэлбэри доро эдир залууһаа хойшо эхэ ороноо национальна талаарнь сүлөөлхын түлөө тэмсэһэн байгаа. Бэеэ даанги байдалай соносхогдоһоной һүүлээр Л. Б. Шастри арад зондоо алба хэхэ, Индиин гүрэн түрые бэхижүүлхэ хэрэгтэ хамаг хүсэ шадалаа зорюулһан юм. Индиин Премьер-Министрэй тушаал даажа байха үедэнь гүрэнэй болон политическэ ажал ябуулагшын онсо гайхамшаг шанарынь илангаяа эли тодоор харагдаа һэн.

Л. Б. Шастри амгалан байдал, уласхоорондын харилсаа холбоо бэхижүүлхэ хэрэгтэ угаа ехэ туһа хүргэһэн байна. Тэрэнэй толгойлдог правительство арадуудай хоорондын хани барисаа бэхижүүлхэ зорилгоор Индиин эб найрамдалта гадаадын политикые сэхэ шууд, хэлбэришэгүйгөөр баримталан бэелүүлжэ үргэлжэлөө. Инди Пакистан хоёрой хоорондохи харилсаае заһаруулха гэһэн оролдолго хүсэлэлгэнь энэл зорилгодо зорюулагданхай байһан. Индиин үмэнэһөө Л. Б. Шастриин гар табиһан Ташкентын Деклараци — Ази ба бүхы дэлхэй дээрэ амгалан байдал бэхижүүлгын хэрэгтэ онсо шухала оруулалта болоно.

Советскэ Союзай һайн хани байһан Л. Б. Шастри тухай дурасхаалые совет арад хэтын хэтэдэ һанажа ябаха. Л. Б. Шастри энэдхэг ба совет арадуудай хоорондын бата хани барисаа, нягта харилсаа холбоое саашадань хүгжөөхын тула ехэ юумэ хэһэн байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум болон Советскэ правительство гүн ехэ шаналалаа энэдхэг арадта, г-н Президент Танда, Премьер-Министрэй уялгые дүүргэгшэ г-н Танда, Индиин бүхы правительствада элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Бидэнэй ехээр шаналан гашуудажа байһан мэдэрэлые наһа барагшын бүлын гэшүүдтэ дамжуулхыетнай гуйнабди.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. ПОДГОРНЫЙ.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. КОСЫГИН.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Индиин делегацида ошобо

ТАШКЕНТ, январиин 11. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй Оборонын министр, Советскэ Союзай маршал Р. Я. Малиновский, Советскэ Союзай маршал В. Д. Соколовский, Узбегэй ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Я. С. Насриддинова, УзССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Р. К. Курбанов, УзССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр С. А. Азимов, Узбекистанай КП-гэй ЦК-гай секретарь В. Г. Ломоносов гэгшэд Индиин делегациин байһан газарта ошожо, Индиин Премьер-Министр Лал Бахадур Шастриин гэнтэ наһа бараһан тушаа шаналал гашуудалаа Индиин правительствада, бүхы энэдхэг арадта элирхэйлэн мэдүүлбэ.

Нанда Индиин правительствые толгойлхонь

ДЕЛИ, январиин 11. (ТАСС). Индиин Премьер-Министр Лал Бахадур Шастриин наһа бараһантай дашарамдуулан, правительствые толгойлогшын уялга Дотоодын хэрэгүүдэй министр Гулзарилал Нандада даалгагдаа, тиигээд Нанда Премьер-Министрэй нэрэһээ шахаан тангариг үгэбэ.

* * *

Гулзарилал Нанда — Индиин Национальна конгресс гэжэ партиин үнинэй гэшүүдэй нэгэн, профсоюзай элитэ ажал ябуулагша юм. 1898 ондо түрэһэн байна. Гулзарилал Нанда ажалай ба түсэблэлгын министрэй тушаалнуудые, мүн дотоодын хэрэгүүдэй министрэй тушаал даадаг байһан. 1964 ондо, Индиин Премьер-Министр Дж. Неругай наһа бараһанай һүүлээр, Индиин Президент Г. Нандые саг зуура Премьер-Министр болгон томилоод, кабинет эмхидхэн байгуулхыень тэрээндэ даалгаа бэлэй.

Һүүлшынь замда үдэшэбэ

ТАШКЕНТ, январиин 11. (ТАСС). Узбекистанай ниислэл хото энэ үглөөгүүр Индиин политическэ, гүрэнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша Лал Бахадур Шастрие һүүлшынь замда ехэ шаналал гашуудалтайгаар үдэшэбэ.

Индиин наһа бараһан Премьер-Министрэй бэетэй хуурсаг тусхай самолёдоор Ташкентһээ Дели ябуулагдаа.

Энээниие үдэшэхэеэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, Узбекистанай Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Я. С. Насриддинова болон бусад совет хүтэлбэрилхы тушаалтад аэропортдо ерээ.

Л. Б. Шастрие һүүлшынь замда үдэшэлсэхэеэ Пакистанай Президент Мохаммед Айюб Хан аэропортдо ерэбэ.

ПАКИСТАНАЙ ПРЕЗИДЕНТЫН ТЕЛЕГРАММА

ТАШКЕНТ, январиин 11. (ТАСС). Пакистанай Президент Мохаммед Айюб Хан мүнөөдэр иимэ удхатай шаналалай телеграмма Индиин Президентдэ эльгээбэ: Индиин Премьер-Министр Лал Бахадур Шастриин гэб гэнтэ наһа барахандань сэдьхэлээ ехээр доһолжо, шаналан гашуудажа байнаб. Һүүлэй хэдэн үдэрэй турша соо тэрээнтэй уулзаха үедөө Инди Пакистан хоёрой хоорондохи бүхы арсалдаатай асуудалнуудые үнэн зүбөөр, Индостан хахад арал дээрэ амгалан байдал хангалгын ашаа туһада шиидхэхэ гэжэ тэрэнэй үнэн зүрхэнһөө оролдодог байһые ажаглаа һэм. Ташкентдэ уулзахадаа этигэл найдабариин эхи табяабди.

Энэ гашуудалта үеэр өөрынгөө шаналалые г-н Президент Танда, таанаар дамжуулан Индиин арад зондо дамжуулхые үнэн зүрхэнһөө хүсэнэб.

ТАШКЕНТЫН ДЕКЛАРАЦИ

Индиин Премьер-Министр ба Пакистанай Президент Ташкентдэ уулзажа, Инди болон Пакистанай хоорондын мүнөөнэй харилсаан тухай зүбшэн хэлсээд, өөһэдынгөө оронуудай хоорондын энхэ, амгалан харилсаае һэргээхэ, эндэхи арадуудай үгээ ойлголсолгодо, хани ёһоной харилсаанда туһа хүргэхэ гэжэ эрид шиидэнхэй байһан тухайдаа мэдүүлбэ. Иимэ үг зорилго шиидхэхэ хэрэг — Индиин ба Пакистанай 600 миллион арад зоной ажана амгалан байхын тула шухала ябуулга мүн гэжэ тоолоно.

I.

Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин уставтай зохилдуулан, Инди Пакистан хоёрой хоорондо хүршэ һайн харилсаа тогтоохын тула шухала бүхы оролдолго хоёр талаһаа гаргагдаха ёһотой гэжэ Индиин Премьер-Министр, Пакистанай Президент зүблэрбэ. Хүсэ хэрэглэхэгүй, арсалдаатай асуудалнуудаа амгалан аргаар шиидхэхэ гэжэ тус уставтай зохилдуулан абаһан уялгаяа лаблана. Хоёр ороной хоорондын түгшүүрилтэй шанга байдал үргэлжэлүүлбэл, эдэнэй районой, тусхайлан хэлэбэл, Инди Пакистанай субконтинентын ашаг туһада, тэрэшэлэн Инди ба Пакистанай арадуудай ашаг туһада таарахагүй гэжэ эдэнэр тоолобо. Энэ ушарые хараада абажа, Джамму ба Кашмирта хабаатай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн, өөр өөрынгөө хараа бодолые найруулан мэдүүлһэн байнабди.

II.

Индиин Премьер-Министр Пакистанай Президент хоёр ороной сэрэгэйхид барандаа 1965 оной августын 5 хүрэтэр эзэлжэ байһан газарнуудтаа 1966 оной февралиин 25-һаа хожом бэшэ абаашагдаха гэжэ, мүн буудалдаанай зогсоогдоһон газарта тэрэнэй гуримые хоёр тала сахиха гэжэ хэлсээ.

III.

Инди болон Пакистанай хоорондын харилсаан бэе бэеынгээ дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархагүй гэһэн гол ёһые үндэһэ болгон бэелүүлэгдэхэ гэжэ Индиин Премьер-Министр, Пакистанай Президент хэлсэбэ.

IV.

Нүгөөдэ талада эсэргүү ямаршье номнолые хоёр тала өөгшөөн дэмжэхэгүй, харин хоёр ороной хоорондын хани ёһоной харилсаа хүгжөөлгэдэ туһа хүргэхөөр номнолые дэмжэхэ гэжэ Индиин Премьер-Министр, Пакистанай Президент хэлсээ.

V.

Индиһээ Пакистанда байдаг дээдэ зэргэтэ комиссар, мүн Пакистанһаа Индидэ байдаг дээдэ зэргэтэ комиссар өөһэдынгөө тушаалнуудта бусаха, тиигээд хоёр ороной дипломатическа миссинүүдэй ажал ябуулга һэргээгдэхэ болоно гэжэ Индиин Премьер-Министр, Пакистанай Президент хоорондоо ойлголсоо. Хоёр правительство дипломатическа харилсаан тухай 1961 оной Венскэ конвенциие сахиха байха.

VI.

Инди болон Пакистанай хоорондохи экономическа, худалдаа наймаанай харилсаа, хэлхээ холбоо, соёлой харилсаа һэргээхын тула шухала хэмжээнүүдые хаража үзэхэ, мүн Инди Пакистан хоёрой хоорондо бии байһан хэлсээнүүдые дүүргэхэ хэмжээ абаха гэжэ Индиин Премьер-Министр, Пакистанай Президент зүблэрбэ.

VII.

Сэрэгэй плендэ ороһон хүнүүдые орон нютагтань бусааха тухайда зохихо засагаархидта заабари үгэхэ гэжэ Индиин Премьер-Министр, Пакистанай Президент хэлсэбэ.

VIII.

Зугадагшад ба баагаар нүүлгэгдэгшэд (нюусаар нүүгшэд) тушаа хэрэгүүдтэй холбоотой асуудалнуудые хоёр тала зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлхэ гэжэ Индиин Премьер-Министр, Пакистанай Президент зүблэрбэ. Тэрэшэлэн хүн зоной гаража арилха ябадал зайсуулхын тула шухала эрхэ байдал хоёр талаһаа хангаха гэжэ эдэнэр мүн лэ зүблэрөө. Хёморооной болоһонтой дашарамдан, нүгөө талынхидай гарта ороһон эд зөөри, үнэтэ зүйлнүүдые бусааха асуудал зүбшэн хэлсэхэ гэжэ зүблэрбэ.

IX.

Хоёр талада сэхэ хабаатай асуудалнуудаар эгээн дээдэ тушаал зэргэтэнэй, мүн ондоошье тушаалтадай уулзалга хоёр талын хоорондо хэжэ үргэлжэлхэ гэжэ Индиин Премьер-Министр, Пакистанай Президент зүблэрөө. Хоёр талынхид саашадаа ямар хэмжээнүүдэй абтаха ёһотой байһан тухай шиидхэбэри гаргахын тула өөһэдынгөө правительстванuудта элидхэл хүргэжэ байха Инди-Пакистанай хамтын органуудые эмхидхэн байгуулха шухала гэжэ хоёр талынхид мэдэрээ.

* * *

Хоёр талада таатай үрэ дүнгүүдэй туйлагдаһан энэ уулзалга эмхидхэхэ хэрэгтэ тодорхой, хани ёһоной, һайн һайхан үүргэ дүүргэһэнэйнь түлөө Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдтэ, Советскэ правительствада, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэдэ өөртэнь гүнзэгы талархалай, баясхалангай мэдэрэлтэй байһан тухайдаа Индиин Премьер-Министр, Пакистанай Президент мэдүүлбэ. Баяртайгаар угтаһан, тон хүндэмүүшэ байһанайнь түлөө Узбекистанай правительствада, хани барисаата арад зондонь мүн лэ үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэ.

Эдэнэр энэ Деклараци гэршэлхыень СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшые уриба.

Индиин Премьер-Министр Лал Бахадур ШАСТРИ **Пакистанай Президент Мохаммед АЙЮБ ХАН.**

Ташкент, 1966 оной январиин 10.

* * *

Ташкентын Деклараци уласхоорондын ёһо гуримтай зохилдуулагдан, хоёр хэлэн дээрэ — энэдхэг ба пакистан хэлэн дээрэ зохёогдоо. Эдэ хоёр текстнь адли удхатай байна. Эдэнэй хоорондын илгаань юуб гэхэдэ, пакистан хэлэн дээрэ зохёогдоһон текст доторнь түрүүшын һуурида Пакистан, харин энэдхэг хэлэн дээрэнь — Инди дурдагдана.

(ТАСС).

А. Н. КОСЫГИН СОВЕТ ЖУРНАЛИСТНУУДТАЙ ХӨӨРЭЛДЭБЭ

Ташкентдэхи уулзалгын түгэсхэлэй заседаниин дүүрэмэр, январиин 10-да совет журналистнууд СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинда хандажа, Пакистанай Президент Айюб Ханай, Индиин Премьер-Министр Л. Б. Шастриин һаяхан дүүргэһэн хэлсээнүүд тухай хөөрэжэ үгэхыень гуйба.

А. Н. Косыгин иигэжэ хэлээ:

— Мүнөөдэр эндэ Ташкентын Деклараци баталагдан гарынгдаа, энэнь политическэ шухала удха шанартай документ болоно. Энэ Деклараци Инди Пакистан хоёрой хоорондын харилсаанай хүгжэлтэдэхи шэнэ шата болохо, сэрэгэй хёмороон зүрмшэлдөөндэнь эсэс табиха, Азиин хоёр ехэ гүрэнэй хоорондохи харилсаае заһаруулан һайжаруулха хэрэгтэ һаад тойбо татажа байһан бэрхэшээлнүүдые зайсуулхаар онол мүр зааха, манай һанамжын ёһоор, Азиин энэ шухала районда амгалан тайбан байдал байгуулхын арга нүхэсэл бэлэдхэхэ бодото тодорхой үндэһэ һуури табиха байна.

Энэнь бэрхэтэй хэлсээн байгаа, ондоогоор үнгэрхэ аргань бшуу. Эндэхи арсалдаатай асуудалнууд олон жэлэй туршада хуримтаран хамтарһан байгаа бшуу. Тэрээнһээ гадна, Пакистан Инди хоёрой хоорондохи атаа мэеэ буляалдалгань богоолшоодоһон арадуудай эб эе таһалан хёморуулагша колонизаторнуудай удаан саг соо зонхилон захиржа байһанай хойшо мүн байһыень мэдэхэ хэрэгтэй. Инди Пакистан хоёрой хоорондо сэрэгэй хёморооной болоһонһоо уламжалан, эндэхи байдал бүри орёо бэрхэтэй болоо.

Һаяхан лэ дайлалдажа байһан хоёр ороной хүтэлбэрилэгшэдэй хэлсээ хэхын тула уулзаха, гар гараа барилсаха, Пакистан Инди хоёрой арсалдадаг орёо бэрхэтэй асуудалнуудые шиидхэхэ оно мүр бэдэржэ эхилхэ бэлэхэн бэшэ байһаниинь ойлгосотой. Тиигэбэшье Индиин Премьер-Министр Шастри, Пакистанай Президент Айюб Хан тэдэ бүхы бэрхэшээлнүүдые дабажа, Советскэ правительствын уряал зүбшөөн абаад, хэлсээ хэхын тула Ташкент ерэһэн байна. Энээниень гүрэнэй сэсэн ухаа гаргаһан, хоёр ороной арадуудай ашаг туһын түлөө оролдоһон ябадал гэжэ тоолонобди.

Хэлсээнүүдынь ямараар үнгэрөөб? Алишье талада таарамжатай шиидхэбэри олохын тула долоон хоногой туршада тэсэмгэйгээр хүдэлмэрилөө. Пакистан Инди хоёрой хоорондо арсалдаанай гараһан орёо асуудалнуудые пункт пунктаарнь хаража үзөө. Пакистанай Президент, Индиин Премьер-Министр эдэ асуудалнуудые шиидхэхэ оно мүр бэдэржэ, ехэ оролдолго гаргаа. Энэдхэгшье, пакистаншье арадуудай шухалада тоолодог асуудалнуудаар таарамжатай шиидхэбэри гаргахаар оно мүр олохын тула эдэнэр шухала бүхы юумэ хээ гэжэ сэхэ хэлэхэдэ болохо.

Ташкентын Деклараци Пакистан Инди хоёрой хоорондо эб эетэ байдал тогтоохо, Пакистан болон Индиин хоорондохи дипломатическа харилсаае гуримдань оруулха, хёмороонһоо шалтагаалжан гараһан бусад олохон асуудалнуудые шиидхэхэ, хоёр ороной сэрэгэй гаргашые хорооно, тиимэһээ Индиин ба Пакистанай арадуудта сэрэгэй гарза хохидол ушаруулһан, үшөө ушаруулһаар байгаа шалтагаануудые зайсуулха арга олгоно.

Эдэ бүгэдэнь ажана түбшэн байдалтай болгохо арга алишье гүрэндэнь олгоно. Тиимэл ушарһаа арадуудайнгаа үндэһэн ашаг туһада харюусахаар шиидхэбэри оложо шадаһанайнь түлөө өөһэдынгөө хүтэлбэрилэгшэдтэ Индиин ба Пакистанай арадууд баяр баясхалан хүргэхэ байха гэжэ һананаб.

Азиин энэ шухала райондо амгалан тайбан байдалай оршон мандахые үнэн зүрхэнһөө хүсэдэг бүхы хүнүүд хоёр гүрэнэй ажал ябуулагшадай сэсэн мэргэн алхам хэһэндэнь баясаха байха.

Ташкентын Декларациие бэелүүлгэ хадаа энээниие дүүргэлтэ болгохо хүнүүдэй шадабариһаа, гүрэнэй һонор ухаан бодолһоо дулдыдаха байна. Деклараци дотор бэшэгдэһэн зүйлнүүдые гүйсэдхэлгэ угаа ехэ удха шанартай байха болоно. Эдэнэй гүйсэдхэн бэелүүлэгдэхэдэ, Пакистанай ба Индиин арадууд Ташкентдахи уулзалгын бодото ашаа үрые бэеэрээ үзэхэ хараха байха.

Энээгээр дашарамдуулан, Индиин болон Пакистанай арадуудта бүхы совет арадай үмэнэһөө үнэн зүрхэнэй халуун баяр хүргэхые, тэдэ арадуудай гэр бүхэндөө, бүлэ бүхэндөө амгалан тайбан, зол жаргалтай байхыень хүсэнэб.

ВЛКСМ-эй ОБЛАСТНОЙ XXIII КОНФЕРЕНЦИ

Ленинэй орденто гүрэнэй оперо, баледэй театр. Эндэ республикымнай хото, хүдөөгэй жаран гурба мянган шахуу комсомолшуудай түлөөлэгшэд — гэгээн гэрэлтэ коммунизм байгуулха зол жаргалта үетэнэй түлөөлэгшэд — комсомолой областной XXIII конференциин делегадууд үсэгэлдэр суглараба.

Үглөөнэй 10 саг. ВЛКСМ-эй обкомой секретарь Сергей Иванов областной конференциие нээбэ.

ВЛКСМ-эй областной XXIII конференциин зүбшэн хэлсэлгэдэ иимэ асуудалнууд табигдаба:

1. ВЛКСМ-эй областной комитедэй тоосоон тухай.
2. ВЛКСМ-эй областной организациин шалгалтын комиссиин тоосоон тухай.
3. ВЛКСМ-эй областной комитедые, мүн областной организациин шалгалтын комиссиие һунгалга.
4. ВЛКСМ-эй XV съездын делегадуудые һунгалга.

ВЛКСМ-эй обкомой тоосоото элидхэл **Сергей Иванов** хэбэ. Удаань шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ **Нелля Сизых** элидхэл хээ.

Элидхэлнүүдэй һүүлээр үгэ хэлэлгэн боложо, нэн түрүүлэн ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын горкомой секретарь **Борис Захаров** үгэ абана. Тэрэнэй удаа ВЛКСМ-эй Баргажанай райкомой секретарь **Климент Бадмаев,** Бэшүүрэй райкомой секретарь **Николай Горбатюк,** ЛВРЗ-гэй комсомолой комитедэй секретарь **Зина Самойлова,** Гусиноозерскын шахтауправлениин хүдэлмэришэн **Иван Павлов,** хорёод оной комсомол **Н. И. Мункоев,** комсомолой Зэдын райкомой секретарь **В. Гармаев,** ВЛКСМ-эй ЦК-гай таһагые даагшын орлогшо **Б. Н. Недлинский,** КПСС-эй обкомой секретарь **Д-Н. Т. Раднаев** болон бусад үгэ хэлэбэ.

Тэрэнэй удаа ВЛКСМ-эй обком, областной организациин шалгалтын комисси болон ВЛКСМ-эй XV съездын делегадууд һунгагдаба. Конференцидэ хабаадагшад нэгэн дуугаар тогтоол батлан абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: конференциин делегадууд забһарлалгын үедэ.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

Буряадай АССР-эй зургаадахи зарлалай Верховно Соведэй наймадахи сесси

1966 ОНДО БУРЯАДАЙ АССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ТҮСЭБ ТУХАЙ

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Л. БАРЬЯДАЕВАЙ элидхэлhээ

Нүхэд депутадууд! 1966 ондо БурАССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ тухай гүрэнэй түсэбэй проектые республикын Министрнүүдэй Совет Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй энэ наймадахи сессиин үзэмжэдэ табина. Энэ сесси түүхэтэ үдэрнүүдтэ боложо байна. Манай орон долоон жэлэй hүүлшын жэлэй даалгабарие амжалтатайгаар дүүргээд, табан жэлэй гайхамшаг шэнэ зорилгонуудые бэелүүлжэ эхилбэ.

Үнгэрhэн 1965 он хадаа манай ороной политическэ, ниитын болон экономическа ажабайдалда ехэ хубилалтын, коммунизм байгуулгада ехэ илалтын жэл боложо үнгэрбэ.

КПСС-эй ЦК-гай мартын, сентябриин Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд парти болон арадай ажабайдалда түүхэтэ ехэ удха шанартай байгаа. Юундэб гэхэдэ, хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ, промышленностиин хүтэлбэрилгые hайжаруулха, промышленна үйлэдбэрилгын түсэблэлгэ нарижуулха болон экономическа талаарнь урмашуулха тухай томохон хэмжээнүүд тэрээн дотор хараалагдаhан байгаа бшуу.

Долоон жэлэй түсэбэй зорилгонуудай ямараар бэелүүлэгдэhэнэй урэ дүнгүүдые согсолхо зуураа, ажахын болон культурна байгуулалтын бүхы hалбаринуудта шэнэ горитойхон амжалтануудые Буряад ороной ажалшад түйлаа гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Промышленность улам саашадаа хүгжөө.

Долоон жэлэй турша соо электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилгэ 2 дахин шахуу, машина бүтээлгын продукци гаргалга—2,2 дахин, шифер үйлэдбэрилгэ—10 дахин, нэхэмэл хубсаhан—8 дахин, шудхамал түмэрбетон гаргалга 5 дахин ехэ болоhон.

Республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд элитэ амжалта түйлаа. Үнгэрhэн долоон жэлэй турша дотор мяха абалга 1,5 дахин, hү—1,4, үндэгэ—3,1, ноохо абалга 1,1 дахин нэмэhэн байна.

Республикын хүдөө ажахын хүгжэлтэдэ, бүхы орон доторойхидол адляар, КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй тогтоолнууд мүнөө үедэ айхабтар hайн нүлөө үзүүлнэ. Үнгэрэгшэ жэл сагай уларилай хэды хүндэ хүшэр эрхэ байдалай тохёолдобошье, парти болон гүрэнэй туhаламжа үзүүлhэнэй аша туhаар Буряад ороной колхоз, совхозууд гол гол хүдэлмэринүүдээ бүри эмхитэйгээр дүүргэhэн, таряа, мяха, hү, үндэгэ, ноохо, хартаабха худалдаха жэлэйнгээ түсэб бэелүүлhэн, ниитын үхэр малай тоо толгой олошоруулhан, финансово-экономическа байдалаа эли бодо бэхижүүлhэн байна.

Республикын хүн зоной материальна ажана байдал болон культурна хэмжээн саашадаа дээшэлээ. Долоон жэлэй турша дотор республикын ажалшад 800 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байрада ороhон, түбхинэhэн.

Мүн олохон шэнэ hургуулинууд, клубууд, магазинууд, эмнэлгын эмхи зургаанууд, ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангаха предприятинууд баригдаа.

Эдэмнай долоон жэлэй турша дотор республикын экономико болон культурые хүгжөөлгэдэ, хүн зоной ажана байдалые hайжаруулгада шэнэ алхамай хэгдэhэнэй бодото жэшээ болоно.

1966 он дотор республикын арадай ажахын түсэбэй ямар гол шэглэлтэйгээр, ямар гол илгаатайгаар бэелүүлэгдэхэ байhан тухай удаань нүхэр Барьядаев хөөрэжэ үгэбэ.

Ороной юрэнхы зорилгонуудтай тааралдуулагдан, мүн табан жэл дотор республикын саашадаа хүгжэхэ шугам хараануудые анхаралдаа абалсан, 1966 он дотор Буряадай АССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй проект табигдаа юм гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Тэрээн дотор юун хараалагданаб гэхэдэ, 1965 онойхидо орходоо промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 5,5 процентээр, промышленностьда ажалай бүтээсэ 3,6 процентээр ургаха байна. Валовой продукци гаргалга шулуу нүүрhэнэй промышленностьда 16 процентээр, шэлэй промышленностьда—26,8, ой модоной болон модо болбосоруулгын промышленностьда—8,8, хүнгэн промышленностьда—12,8, машина бүтээлгэ болон деталь болбосоруулгада—13,5, «Бурятэнерго» нэгэдэлэй предприятинуудта—6,0 процентээр ехэ болохо.

КПСС-эй ЦК-гай сентябриин Пленумэй тогтоолой ёhoор анха совнархозой болон «Главвостсибстройн» мэдэлдэ байhан зарим предприятинууд нютагай Соведүүдэй мэдэлдэ үгтэбэ. Республика дотор шэнэ министерствэнүүд болон управленинүүд—нютагай промышленностиин министерство, ой модоной ажахын болон ой модо хамгаалха министерство, барилгын материалнуудай промышленностиин управлени, түлишэ промышленностиин управлени байгуулагдаба. Хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангаха управлени министерство болгогдобо. Энэ хадаа нютагай промышленностиин материально-техническэ үндэhэ hуури бэхижүүлхэ, үргэдхэхэ, нютагай органуудай үүргэ болон харюусалгые дээшэлүүлхэ байна.

1965 он дотор республикын арадай ажахын зарим hалбаринуудай ямар урэ дүнгүүдые түйлаhан тухай, промышленность, хүдөө ажахы, культура хүгжөөхэ, арад зоной ажана тэниглэн байдалые улам hайжаруулха талаар 1966 ондо ямар гол зорилгонуудай шиидхэгдэхэ тухай элидхэлшэ онсо тогтожо хэлэбэ.

Республика дотор промышленна валова продукци гаргалгаар жэлэй түсэб 103,4 процент дүүргэгдээ. Мүн энэ үе хугасаа дотор түсэбhөө гадуур 18,8 миллион түхэригэй продукци үлүү гаргагдаа.

Гэбэшье республикын промышленна 172 предприятинуудhаа 39-ниинь (28 процентнь) үйлэдбэриингөө түсэб дүүргээгүй. Тэрээнэй эсэстэ 1,8 миллион шахуу түхэригэй продукци дутуу үгөө. Иимэ байдалтай эбсэжэ болохогүй.

1966 он дотор союзна болон союзна-республиканска мэдэлэй предприятинуудай, мүн нютагай промышленностиин предприятинуудай үйлэдбэриин хэмжээн нилээд ехэ болохо юм.

Валовой продукци гаргалга 1965 онойхидо орходоо эдеэ хоолой, эд бараануудай промышленностиин министерствын предприятинуудта 5,4 процентээр, хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангаха управлениин предприятинуудта 5,6 процентээр ехэ болохо юм. Арадай ажахын түсэбэй проектын ёhoор үйлэдбэрилгэ иимэ хэмжээтэйгээр ургаха: ноохон дарамал гуталаар—18 процент, оёмол зүйлнүүд—34 процент, нэхэмэл дотор хубсаhан—11,2 процент, эбхэдэг шэрээнүүд—8,3 процент, саарhанай зүйлэй эд бараанууд—42,0 процент, овощой консервэнүүд—15,4 процент, амтан эдеэ хоол—8 процент, хилээмэнэй бүүлхын зүйлнүүд—4,5 процент, hүн—3,7 процент, сыр—11,6 процент, мүн бусадшье янзын эдеэ хоол бүри ехээр гаргагдадаг болохо.

Олохон предприятинуудта цехүүдынь үргэдхэгдэхэ, шэнэ техникэ нэбтэрүүлэгдэхэ, технологическа түрүү онол арганууд хэрэглэгдэхэ, шэнэ янзын продукци гаргагдаха.

Мүнөө шухалын шухалань юуб гэхэдэ, предприяти, цех, участок бүхэн шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдhээ эхилээд лэ жэгдэ hайнаар, бүтээмжэ ехэтэйгээр хүдэлхэ ушартай. Тиихэдээ гээгдэнги предприятинууд болон участогууд тушаа онсо анхарал хандуулха шухала.

Арадай ажахые хүгжөөхэ түсэб амжалтатайгаар дүүргэхэ шухала нэгэн эрхэ нүхэсэл юуб гэхэдэ, доторой ажал хүдэлмэриин болон материальна арга боломжонуудые гүйсэдөөр, шадамараар элсүүлхэ ябадал болоно. Гэбэшье республикын олохон предприятинуудта машина болон механизмууд дутамагаар ашаглагдана, түүхэй эд болон материалнуудые хэрэггүй ушарта гаргашалха, ехэ голодоhо гаргаха болон бусадшье баримтанууд үзэгдэнэ.

Продукциин шанар hайжаруулха асуудал мүн лэ онсо анхарал доро байха ушартай. Энэ хадаа нэн түрүүн хүнгэн болон эдеэ хоолой промышленностиин, хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангаха управлениин предприятинуудта сэхэ хабаатай. Юуб гэхэдэ, доогуур сортын гү, али гологдодог продукци тэдэнэр ехээр гаргана. Жэшээнь, гүрэнэй инспекциин шалгажа үзэhэнэй ёhoор, Гусиноозерскын оёдолой фабрикын (директорынь нүхэр Поздин) оёhон хубсаhанай 80 процентнь [1965 ондо] муу шанартай гэжэ сэгнэгдээ hэн. Тэрэшэлэн Түнхэнэй райпромкомбинадайхидай (директорынь нүхэр Бильдуев) дархалhан мебелиие нэгэтэ шалгажа үзэхэдэ, бүхы дээрээ гологдоо бэлэй.

Эд бараанай шанар гээшэ предприяти бүхэнэй ажал хүдэлмэриин тон шухала урэ дүнгүүдэй нэгэниинь болоно. Заводойнгоо нэрэ хүндые ехэл үндэр дээрэ барижа ябаха хэрэгтэй. Тиихэдээ гаргаhан бүхы хэрэгсэл гээшэ эгээл дээдэ сортын байха, эгээл дээдэ зэргын стандартhаа дутахагүй байха ёhотой.

Энэ шэнэ жэлдэ КПСС-эй ЦК-гай сентябриин Пленумэй тогтоолнуудые бодотоор бэелүүлхэ тушаа орёо ажал хүдэлмэри хэгдэхэ. Тиихэдээ промышленна үйлэдбэри дээрэ түсэблэлгын болон экономическа урмашуулгын шэнэ онол аргануудые яажа нэбтэрүүлхэ тухай али бүхы талаhаань гүнзэгыгөөр бодомжолон үзэхэ хэрэгтэй.

Энээнтэй нэгэн доро предприятинуудта, министерствэнүүдтэ болон ведомствэнүүдтэ экономическа хүдэлмэри hайжаруулха асуудал тон хурсаар табигдаха. Экономистнуудые бэлэдхэхэ талаар хойшолуулашагүй хэмжээнүүдые абаха шухала. Тиигэхгүй hаа, шэнэ оршон байдалда үйлэдбэриие хүтэлбэрилхэнь тон орёо бэрхэ болохо бшуу.

Нүхэд депутадууд! 1966 оной түсэбэй проектын ёhoор хүдөө ажахын үйлэдбэриие саашадань хүгжөөхэ шухала хэмжээ ябуулганууд хараалагдана. Энээн тушаа парти болон арад саг үргэлжэ анхарал хандуулна.

Сагай уларилай хэды хүшэр хүндэ байбашье, манай республикын олохон ажахынууд үнгэрhэн жэлдэ ороохо тарянай болон хартаабхын яhала бараг ургаса хуряажа абаа. Ниитын малшье эли бодо олошороо, олохон ажахынуудта ниитын малай ашаг шэмэшье дээшэлээ.

Гэбэшье таряан ажал болон мал ажалые хүгжөөлгэдэ шиидхэхы хубилалта түйлагдаагүй.

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй hүүлээр материально-техническэ болон финансова ехэ туhаламжын үзүүлэгдэhэн болобошье, колхоз, совхозууд хүдөө ажахын үйлэдбэриин хэмжээе саашадань дээшэлүүлхэ талаар бии байгаа арга боломжонуудаа бүрин гүйсэдөөр ашаглажа шадаагүй.

hүүлшын хоёр жэлэй турша дотор совхозуудай үйлэдбэриин гол фондынууд 39 процентээр нэмэбэшье, энэ үе соо валовой продукци гаргалгань оройдоол 4 процентээр ехэ болоо. Продукци үйлэдбэрилгэ гол фондын 1 түхэриг бүхэндэ 1 түхэриг 44 мүнгэн байhанаа 1 түхэриг 07 мүнгэн болотороо доошолоо.

Республикын олонхи совхозууд олзогүй хүдэлhөөр.

Иимэ олзогүйтэлгын гол шалтагаанууд нэгэн юуб гэхэдэ, материальна болон мүнгэн зөөриеэ эзэн бусаар ашаглаха, экономическа хүдэлмэриин hула байhан ушар мүн.

Республикын хүдөө ажахые хүгжөөхэ түсэбэй проектын ёhoор 1966 ондо малай тоо толгой улам олошорхо, ашаг шэмэнь дээшэлхэ байна. Энээнэй ашаар 1966 ондо мяха абалга 44,5 мянган тоннодо хүргэгдэхэ гэхэ гү, али 1965 онойхидо орходоо 3,5 мянган тонноор ехэ болохо. hүн—127,3 мянган тонно гү, али 7 мянган тонно ехээр, үндэгэн 11 процент олоор абтаха, ноохо хайшалалга 3627 тонно болохо гү, али энэнь үнгэрhэн жэлэйхидэ орходоо 164 тонноор ехэ байха юм.

Бүридхэжэ үзэхэдэ, дурсагдаhан хараа түсэб гүйсэд дүүргэгдэхэ аргатай.

Табан жэлэй турша дотор хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ тогтомол түсэб колхоз, совхоз бүхэндэ хүргэгдэhэн. Гүрэнэй бэшэ түсэб-захилай ёhoор, республикамнай 1966 ондо 90 мянган тонно ороохо, 20 мянган тонно хартаабха, 13 мянган тонно овощ, 20 мянган тонно саахарай свёкло, 42 мянган тонно мяха, 105 мянган тонно hү, 22 миллион үндэгэ, 4500 тонно ноохо тушааха юм.

Ажал хэрэгээ шадамар зүбөөр эмхидхэбэл, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ энэ түсэбэй дүүргэгдэхэ, үшөө горитойгоор үлүүлэн дүүргэгдэхэшье байhанинь лабтай.

1966 ондо уhанай ажахын барилга бүри ехээр хэгдэхэ.

Мухар-Шэбэрэй аймагта Түгныи уhалуурин системэ баригдажа эхилхэ. Оронгын намаг нүүрмаг газар хатааха хүдэлмэри үргэлжэлүүлэгдэхэ, уhагүй газарта уhан гаргагдаха болон бусадшье хүдэлмэри хэгдэхээр хараалагдана. Энэ капитальна барилгада 2,5 миллион түхэриг hомологдонхой.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие электрификацилха хүдэлмэри үргэлжэлүүлжэ, мал ажал дээрэхи ажал хүдэлмэриие оньhожоруулха тушаа онсо анхарал табиха ёhотойбди.

Мүнөөдэрэймнай шухала зорилго юуб гэхэдэ, малай убэлжэлгэ амжалтатайгаар үнгэргэхэ, хабарай тарилгада хаhа болзор соонь бэлэдхэхэ ябадал болоно.

Убэлэй үедэ агротехническэ хэмжээ ябуулгануудые үргэнөөр бэелүүлхэ, механизаторнуудые hурган бэлэдхэхэ, улад зонойнгоо агрономическа, зоотехническэ болон экономическа эрдэм мэдэсые дээшэлүүлхэ болнобди. Энээнгүйгөөр хүдөө ажахын үйлэдбэриин аша урэ ехэтэй болгохын түлөө тэмсэлые онсо шэглэлтэйгээр, тоотой зүбөөр ябуулхын аргагүй.

Саашань нүхэр К. Л. Барьядаев капитальна барилгын гол зорилгонууд тухай хэлэбэ. Промышленна шэнэ предприяти барижа гү, али хуушарhыень hэльбэн шэнэлхэ, hургуули, гэр байра, элүүрые хамгаалгын, культурно-ажаhуудалай болон бусад барилгануудые бодхоохо хүдэлмэри 1965 ондо үргэлжэлүүлэгдэhэн.

Барилгын олонхи эмхи зургаанууд барилга-хабсаралгын түсэбөө дүүргэжэ шадаа.

Гэбэшье үйлэдбэриин хүсэ, гол фонднуудые ашаглалгада оруулга хуушанайхидаал адляар хомождоно. Энээнэй гол шалтагаан юуб гэхэдэ, капитальна барилгада hомологдоhон мүнгэ зөөриие бутаруулан тараажархиха ябадал мүнөө хүрэтэр болюулагданагүй. Ушар иимэhээ дутуу барилгануудай тоо жэлhээ жэлдэ дээшэлнэ.

Барилгын болон проектнэ эмхинүүдэй ажал хүдэлмэридэ ехэ дутагдалнууд бии байhаар.

1966 ондо капитальна барилга бүри ехээр эрхилэгдэхэ. Элидхэлшэ энээн тушаа hонирхолтой жэшээнүүдые дурдана.

Колхоз, совхозуудта иимэ барилга хэхын тула 16,1 миллион түхэриг үгтэхэ.

Хүдөөгэй барилга тушаа илангаяа ехэ анхарал табиха хэрэгтэй. Эндэ угаа ехэ дутагдалнууд бии: дутуу барилгануудайнь тоо жэлhээ жэлдэ олошоро, hомологдоhон мүнгэн бутаруулан тараагдашана, барилгын хүдэлмэриин шанар муу байhаар.

Хүдөө тосхонуудай архитектурна, шэмэглэлые, тэндэхи барилгын түсэблэлгые hайжаруулха шухала. Хүн зоной ажаhуудаг hуурин газарнуудые—нэн түрүүн аймагай центрнүүдые, колхоз, совхозуудай түбэй тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэриие үргэн хэмжээтэйгээр ябуулха саг бүри мүhэн тулажа ерээ.

Транспорт болон хэлхээ холбоо хүгжөөхэ асуудалнууд тушаа элидхэлшэ онсо тогтоод, хүн зоной материальна ажана байдалые саашадань hайжаруулха, культурна хэмжээ дээшэлүүлхэ талаар) арадай ажахын түсэб дотор ямар зорилгонуудай хараалагдаhан тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэ. Энэ жэлдэ шэнэ hургуулинууд, хүүгэдэй саад, ясли гэхэ мэтэ олоор баригдаха юм.

Арадай ажахын түсэб дүүргэхэ зуураа, гэгээрэлэй министерство болон арадай гэгээрэлэй органууд хадаа нэгэ класстаа hурагшадай хоёрдохи жэлээ hууха ябадал усадхаха, бүгэдэниитын hуралсал тухай хуули бэелүүлхэ, илангаяа хүдөө нютагуудай залуушуулай заочно болон үдэшын hургуулиин хүдэлмэри hайжаруулха тушаа онсо анхарха болоно. Мүн городской болон аймагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд, арадай гэгээрэлэй органууд hургуули барилгын гурбан жэлэй түсэб дүүргүүлхэ, hургуулинуудай материально-техническэ үндэhэ hуури hайжаруулха асуудалнуудые илангаяа нэтэрүүгээр шиидхэхэ ёhотой.

Наймадахи, арбадахи, арбан нэгэдэхи классуудые дүүргэhэн залуушуулые ажалда түбхинүүлхэ асуудал онсо анхарал татана. Гансахан мүнөө жэлдэ дурсагдаhан классуудые 22,4 мянган хүн түгэсхэхэ, тэдэнэй 8 мянганиинь ажалда орохо болоно. Гэгээрэлэй министерство, городской болон аймагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд предприяти, эмхи зургаанай хүтэлбэрилэгшэдтэй, профессионально-техническэ hуралсалай управлентэй хамта дурсагдаhан асуудалые зүбөөр шиидхэхэ тушаа эртээнhээ бодомжолхо ушартай.

Культура хүгжөөхэ талаар түсэбэй проект дотор юун хараалагдааб гэхэдэ, 8 библиотекэ, культурын 1 байшан, хүдөөгэй 2 клуб, нүүдэл 1 клуб нэмэжэ шэнээр нээгдэхэ байна.

Тэрэшэлэн хүгжэмэй училищиин байшан ашаглалгада үгтэхэ, 500 мянган ном хадагалжа шадаха республиканска библиотекын гэр баригдажа эхилхэ юм.

Хүн зондо кино харуулга hайжаруулха, полиграфическа бааза бэхижүүлхэ талаар хэдэ хэдэн хэмжээнүүд хараалагдана.

1966 ондо Хори тосхондо, Улаан-Үдэ городой Октябрьска райондо кинотеатрнууд баригдажа эхилхэ. Сэлэн-Дүүмэ, Загарай тосхонуудта кинотеатрнууд ашаглалгада үгтэхэ. Улаан-Үдэ городой шэнэ типографи хүдэлжэ эхилхэ, номой наймаан үргэн хэмжээтэй болохо.

1966 ондо медицинын эмхинүүд саашадаа олошоруулагдаха, ажалшадай элүүрые хамгаалха талаар бусадшье олон хэмжээнүүд бэелүүлэгдэхэ. 360 оро табиха, тэрэ тоодо хүдөө нютагуудта 220 оротой шэнэ больницанууд бодхоогдохо. 2 диспансер, 1 санатори шэнээр нээгдэхэ, предприятинуудта врачебна аргаламжын хоёр газарнууд, фельдшэрскэ 9 пункт нээгдэхэ. Эмнэлгын эмхи зургаануудта врачнууд болон бэшэшье мэргэжэлтэд нэмэжэ эльгээгдэхэ.

Элүүрые хамгаалгын министерство хүн зондоо, илангаяа хүдөө нютагуудта медицинскэ туhаламжа hайжаруулха асуудалнуудые hайнаар шиидхэхэ, эмнэлгын эмхи зургаанудай ажал хүдэлмэридэ медицинын эрдэмэй шэнэ түйлалтануудые нэтэрүүгээр нэбтэрүүлхэ, үбшэ уридшалан hэргылхэ тушаа анхаралаа онсо хандуулха болоно.

Мүн ажалшадай, пионернүүдэй болон hурагшадай амаралтые саашадань зүбөөр эмхидхэн hайжаруулха талаар профсоюзай эмхинүүдтэй хамта городской, районно, аймагай Соведууд хэмжээнүүдые абаха, илангаяа хүдөө тосхондо физкультура болон спорт хүгжөөхэ тушаа онсо анхарал табиха ушартай.

1966 ондо ажалшадай социальна тэдхэмжын хэрэгтэ бүри ехэ мүнгэн hомологдохо. Хүдэлмэришэд, алба хаагшадта пенси түлэлгэ 1965 оной хэмжээнhээ 2 миллион 146 мянган түхэригөөр, колхознигуудайхи—852 мянган түхэригөөр ехэ болохо.

Инвалидуудай гэрнүүдые үргэдхэхэ, болбосон түхэлтэй болгохо талаар хэмжээнүүд абтаха.

hүүлэй жэлнүүдтэ республика доторнай хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ hайнаар хангаха тушаа горитойхон хүдэлмэри хэгдээ. Үнгэрhэн жэлдэ, 1964 онойхитой сасуулбал, ажаhуудалай талаар туhа хүргэлгэ 17,7 процентээр, тэрэ тоодо хүдөө нютагуудта 33,2 процентээр ехэ болоо. Ажаhуудалай 8 комбинат баригдаа, ашаглалгада оруулагдаа, 13 аймагуудай холын тосхон болон hууринуудта ажаhуугшадые тойромол ёhoор хангаха хүдэлмэри хэгдэнэ.

Гэбэшье илангаяа хүдөө нютагуудта ажаhуугшадай эрилтэ үшөөл дутамагаар дүүргэгдэнэ.

1966 ондо ажаhуудалай талаар туhа хүргэлгын хэмжээе ехэдхэхэ, шанарыень hайжаруулха талаар хабаата предприятинуудай урда нилээд ехэ зорилгонууд табигдана. Туhа хүргэлгын хэмжээн 18,9 процентээр, тэрэ тоодо энэнь хүдөө нютагуудта 31,6 процентээр нэмэхэ юм. Туhа хүргэлгэ үшөө 50 зүйлөөр нэмээгдэхэ.

11 комбинадууд болон ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангаха бусад газарнууд ашаглалгада үгтэхэ.

Мэргэжэhэн хүдэлмэришэдые бэлэдхэхэ талаар хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын управлени бүри ехэ хүдэлмэри хэхэ ушартай. Улаан-Үдэ городто hуралсалай-үйлэдбэриин комбинат тон hаяын сагта байгуулха, профтехучилищинуудта бүри олон хүнүүдые hурган мэргэжүүлхэ шухала.

1966 ондо коммунальна аж... саашадаа үргэдхэгдэхэ. Трамв... депо, бүлэлгын станци бар... дүүргэгдэхэ, Улаан-Үдэ городто... нализациин коллекторнуудые, ... дөөгэй банинуудые болон гост... цануудые барилга үргэлжэлүүл... хэ. Улаан-Үдэдэ харгын пляж ... Үдэ, Сэлэнгэ мүрэнүүдэй эр... даамбанууд саашадаа баригд... Сосново тосхондо уhанай сорго... оруулагдаха, дулаа оруулгын, ... лизациин хүдэлмэри үргэлжэлүү... дэхэ.

1966 оной түсэбэй проек... ёhoор худалдаа наймаанай ... ниитын эдеэ хоолой хэрэг үргэ... дэхэ. Гүрэнэй, кооперативна ху... даа наймаанай розничнэ эд ба... най эрьесэ 370 миллион түхэ... тэ хүргэгдэхэ. Энэнь 1965 оно... до орходоо 6 процентээр ехэ. ... зондо эд бараан нёдондо жэлэй... 21,6 миллион түхэриг ехээр най... лагдаха.

Мүн хүдөө нютагуудта эд ба... най эрьесэ дээшэлүүлхэ, худа... наймаа hайжаруулха тушаа онсо ... харал табигдаха. Хүдөөгэй хүн ... до наймаалагдадаг зарим ... мышленна эд бараан болон эдеэ ... лой сэнгэй дээгүүр байhаниие ... люулха тухай СССР-эй правит... ство шиидхэбэри гаргаа hэм ... Иигэжэ хото городто, хүдөө нют... шье эд бараанай үнэ сэн адли ... лобо хаям. Энэ хадаа худалдаа ... маанай ехэдхэлгэдэ угаа ехэ н... үзүүлхэ.

1966 ондо розничнэ худа... наймаанай 35 предприяти, нии... эдеэ хоолой 12 предприяти ба... даха юм.

Саашадаа илангаяа хото ... дуудта, хүдэлмэришэдэй томо ... ринуудта овощ болон харта... наймаалга hайжаруулха шу... Тон ойрын сагта дурсагдаhан ... хоолоор хүн зониие таhалгаря... hайнаар хангаха хамаг арга бо... жо манайда бии байна.

1966 ондо республикын ар... ажахые хүгжөөхэ түсэбэй проек... гол түлэбынь иимэрхүү.

Нүхэд депутадууд! Эндэhээ ... харагданаб гэхэдэ, хэхэ ажал... нилээд ехэ гээшэ.

1966 оной арадай ажахын т... хадаа 1966—1970 онуудай ... жэлэй түсэбэй хубинь болол... Энэ түсэбөө амжалтатайгаар ... сүүлхын тула ажал хүдэлм... эгээ түрүүшын, лэ үдэрhөө жу... тай, тодорхойгоор эмхидхэхэ шу...

Мүн энэ түсэб хараа бэелүү... Министернүүдэй Соведэй, минис... ствэнүүдэй, ведомствэнүүдэй, ра... но, городской Соведүүдэй үүргэ ... Илангаяа республикын түсэбла... органуудай, Госпланай үүргэ, ... рюусалга бүри дээшэлнэ.

Манай гол зорилго юуб гэ... хүн зонтоёо хэхэ хүдэлмэрэ... сусашагүйгөөр hайжаруулха, ... гэлтын хиналтые нарижуулха, ... номико оролдосотойгоор эрхил... дэ, ажал хүдэлмэриие эрдэм нау... ёhoор эмхидхэлгэдэ оролдосотой... hуралсаха болонобди.

Бүхы орон доторхидоол ад... эдэ үдэрнүүдтэ манай респуб... дотор партиин XXIII съездые ... тэй солотойгоор угтахын түлөө ... рысөөн үргэдэнэ. Буряад орс... ажалшад парти болон арадай ... байдалдахи энэ түүхэтэ үд... ажалай шэнэ илалта амжалтаар ... тан тэмдэглэхээ бэлэдхэнэ.

Арадай ажахын түсэбэй зори... нуудые амжалтатайгаар дүүрг... хадаа хүлеэгдэжэ байгаа съе... эрхим бэлэг болохоhоо гадна, ... мунизм байгуулгын агууехэ зо... гонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ рес... ликын ажалшадай ёhoто оруу... болохо байна.

БУРЯАДАЙ АССР-эй 1966 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕТ ТУХАЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй 1964 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕДЭЙ ДҮҮРГЭЛТЭ ТУХАЙ

Буряадай АССР-эй финансын министр депутат Ч. В. ЕНДОНОВОЙ элидхэлhээ

Нүхэд депутадууд!

Республикын арадай ажахын мүнөө жэлэй түсэб болон бюджет партиин Центральна Комитедэй мартын, сентябриин Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдhээ ашэ үндэhэтэй. Эдэ шиидхэбэринүүд экономикые саашань хүгжөөхэ, хүн зоной ажана байдалай хэмжээ дээшэлүүлхэ талаар айхабтар ехэ арга нүхэсэл олгожо үгэнэ,—гээд Ч. В. Ендонов хэлэнэ.

Урид бүридхэжэ үзэhэнэй ёhoор, республикын бюждет олзо доходойнгоо талаар 102 процент гүйсэдхэгдөө. Бүхы аймагууд болон Улаан-Үдэ город өөрын нютагай бюджедүүдые дүүргээ. 1965 ондо арадай ажахын түсэбөөр хараалагдаhан бүхы хэмжээ ябуулганууд Буряадай АССР-эй гүрэнэй бюлеждэй мүнгэ зөөриин аша туhаар бэелүүлэгдээ.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕТ

Буряадай АССР-эй 1966 оной гүрэнэй бюджет республикын арадай ажахын түсэбтэй тааралдуулан зохёогдонхой. Арадай ажахые хүгжөөхэ, арад зоной материальна болон культурна хэмжээ дээшэлүүлхэ шухала арга замууд дурсагдаhан бюджет дотор хараалагданхай.

Буряадай АССР-эй 1966 оной гүрэнэй бюджедэй олзо болон гаргаша 81 миллион 445 мянган түхэригэй хэмжээтэйгээр тодорхойлогдоно. Энэнь нёдондо жэлэй түсэбтэ орходоо 2,1 процентээр ехэ.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕДЭЙ ОЛЗО ДОХОДУУД

Олзо доходой шиидхэхы хуби 63 миллион 387 мянган түхэриг гэхэ гү, али бүхы бюджедэй 77,8 процентнь гүрэнэй болон кооперативна предприятинууд, эмхи зургаануудай түлбэриhөө орохо байна.

1966 ондо сэбэр олзын хуби социалис ажахын нөөсэлгэ болоно. бюджедэй доход дотор нилээд дээшэлхэ юм. Нютагай мэдэлэй предприятинууд болон ажахын эмхи зургаануудай олзонь бүхы дээрээ 8 миллион 480 мянган түхэриг болохо.

Бюджедтэ 4 миллион 511 мянган түхэригэй олзо оруулагдаха.

Республикын промышленность 1965 оной үйлэдбэриин түсэбые бүхы дээрэнь амжалтатайгаар дүүргээ. Гэбэшье зарим предприятинуудай хангалтагүй хүдэлмэри, промышленностиие хүтэлбэрилгэдэ бии байгаа дутагдалнууд тухай хэлэнгүй гарахын аргагүй. Эдэниие саг болзор соонь усадхаад байгаа hаамнай, амжалтамнай бүри ехэ байха hэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: арадай hунгамалнууд дуугаа үгэлгын үедэ.
А. ИСТОМИНОЙ фото.

1966 он дотор олзынгоо түсэб болон бюджедэй үмэнэ абаhан уялгаяа дүүргэхын тула министерствэнүүд, управленинүүд, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд хамаг хэмжээ абаха ёhотой.

Шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн юуб гэхэдэ, үйлэдбэриин гол, мүн обородой фонднуудые hайнаар ашаглаха ябадал болоно.

Оборотhоо ородог налог гүрэнэй бюджедэй олзо доходойнь тон шухала, хэмжээ ехэтэйшье үндэhэн хубинь болоно. 1966 ондо оборотhоо 119 миллион 526 мянган түхэдигэй налог орохо юм. Энэнь нёдондо жэлэй түсэбэйхидэ орходоо 7,3 процентээр ехэ.

Гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаанhаа бюджедтэ 2 миллион 556 мянган түхэриг орохоор түсэблэгдэнэ.

Үнгэрhэн жэлдэ республика дотор гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд эд бараанайнгаа эрьесын түсэбые юрэнхы дээрэнь дүүргээ. Гэбэшье ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй зарим гүйсэдкомууд, худалдаа наймаанай эмхинүүд розничнэ эд бараанайнгаа түсэбые дүүргэхэ тушаа хэмжээ абаагүй.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕДЭЙ ГАРГАША

Буряадай АССР-эй гүрэнэй бюджедэй гаргаша 1966 ондо 81 миллион 445 мянган түхэриг байха юм. Энээнэй ехэнхи хубинь, мүн лэ урда мэтэ, арадай ажахые болон социально-культурна хэмжээ ябуулгануудые мүнгөөр хангалгада гаргашалагдаха.

Арадай ажахые хүгжөөлгэдэ бюджедhээ 14 миллион 712 мянган түхэриг оруулагдаха. Гадна тус хэрэгтэ 6 миллион 654 мянган түхэриг предприятинуудай өөрынь мүнгэ-зөөриhөө табигдаха.

КПСС-эй ЦК-гай сентябриин Пленумэй тогтоол дотор заагдаhанай ёhoор, ажахын эрилтые мүнгэ зөөриин талаар hайнаар хангадаг болохын тула урьhаламжа үгэлгын үүргэ улам дээшэлхэ байна.

Түсэблэлгөөр болон экономическа урмашуулгаар шэнэ гуримда орохотой хамта, предприятиин гэмээр обородой хэрэгсэл зөөриин дутаха ябадалые хүсэлдүүлхэ гурим хуб... дажа байна. Урданъ обородой ... сэл зөөриин хэдышье дутаа ... энээниинь бусад предприятин... олзоhоо, мүн бюджедhээ хү... hэн. Харин мүнөө предприяти ... дойнгоо хэрэгсэл зөөриие дут... байбал, тэрэнээ түсэбhөө гадуу... таhан олзо мүнгөөрөө хүсэл... болоно.

Ажаhуудалай барилгада бю... hээ 3 миллион 165 мянган тү... нютагай Соведүүдэй ажаhуу... фондын капитальна заhабарил... 1 миллион 68 мянган түхэри... род, хүдэлмэришэдэй тосхон ... аймагай центрнүүдые болбосо... хэлтэй болгололгодо 2 миллион тү... hомолхоор хараалагдана.

1966 он дотор харгы зам... харууhалгада бюджедhээ 580 ... ган түхэриг табигдаха юм. Тэ... лэн харгынуудые барилгада, ... hалгада 2 миллион 20 мянган ... риг гаргашалагдаха.

Хүдөө ажахые финансировал... хай элидхэлшэ онсо тогтожо х...

(Эхин. Үргэлжэлэлын 3-дахи хуудаhанда)

Буряадай АССР-эй зургаадахи зарлалай Верховно Соведэй наймадахи сесси

Нүхэр Ч. В. ЕНДОНОВОЙ элидхэлэй түгэсхэл

(Түгэсхэл. Эхиниинь 2-дохи нюурта)

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ 1966 ондо бюджедһээ 3 миллион 163 мянган түхэриг үгтэхөөр хараалагдана. Энэнь нёдондо жэлэйхидэ орходоо 409 мянган түхэригөөр ехэ.

Уридшалан бүридхэжэ үзэһэнэй ёһоор, 1965 он дотор «Эрдэм», Боргойн, Хүдэриин, Шергинэй совхозууд ехэ олзотойгоор гараһан. Гэбэшье, олохон ажахынууд гарза ехэтэй гэжэ тоологдоһоор. Урид хаража үзэһэнэй ёһоор, совхозуудай гарзань 1 миллион түхэриг үлүүтэй болохоор тухайлагдана.

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй тогтоол соо заагдаһанай ёһоор, тоохойлогдоһон экономическа болон эмхидхэлэй хэмжээ ябуулганууд мүн лэ колхозой үйлэдбэриие саашадань ургуулха, мүнгэн олзо доходыень дээшэлүүлхэ талаар таатай зохид эрхэ байдал олгоһон. Колхозуудта урьһаламжа үгэлгэ нилээд үргэдхэгдөө. Жэшээнь, 1965 оной 11 һарын турша дотор респубикын колхозуудта банкһаа 4 миллион 828 мянган түхэриг үни удаан болзороор урьһалагдаа. Мүн нүүжэ ерэгшэдэй булэнэрые түбхинүүлгэдэ, ажаһуудалай барилгада, мал худалдан абалгада дурсагдаһан энэ хугасаа дотор банкһаа 1 миллион 500 мянган түхэригэй урьһаламжа үгтөө. 1966 ондо иимэ урьһаламжанууд 10 миллион тухай түхэриг болгогдохо.

1966 оной январиин 1-һээ ашаанай автомобиль, трактор, прицеп, хүдөө ажахын машинануудые болон запасной частьнуудые, электротүхеэрэлгэ худалдан абалгын оптово үнэ сэн доошолуулагдаба.

Буряадай «Сельхозтехникэ» нэгэдэл РСФСР-эй бюджедһээ капитальна барилгада 1 миллион үлүүтэй түхэриг абаха.

Буряадай барилгын управлени болон «Бурятцелинстрой» трест капитальна барилга эрхилхэ хэрэгтэ ехэхэн үүргэ дүүргэнэ. 1965 ондо мүнгэ зөөри нөөсэлхэ болон бюджедтэ түлбэри оруулгаяа барилгын эмхи зургаанууд зарим тэды һайжаруулаа.

1966 онһоо эхилжэ, капитальна барилгада үни удаан сагай урьһаламжа үгэлгэ ехэ болохо.

СОЦИАЛЬНО-КУЛЬТУРНА ХЭМЖЭЭ ЯБУУЛГАНУУДАЙ ГАРГАШАНУУД

Буряадай АССР-эй 1966 оной гүрэнэй бюджет дотор хараалагдаһанай ёһоор, социально-культурна хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ хэрэгтэ 63 миллион 120 мянган түхэриг һомологдохонь. Энэ хадаа 1965 онойхиһоо 3 миллион 269 мянган түхэригөөр гэхэ гү, али 5,4 процентээр ехэ.

1966 ондо хүүгэдэй саад, яслинуудтахи үхибүүдэй тоо 2 мянга 400 хүнөөр олошорхо. Тэдэниие тэдхэлгэдэ 4,4 миллион түхэриг гаргашалагдаха. Энэнь 1965 онойхиһоо 13,6 процентээр ехэ.

Бүгэдэниитын һуралсал болон арадай гэгээрэлэй бусад хэмжээ ябуулгануудта 1966 оной турша дотор 35 миллион 162 мянган түхэригэй гаргаша хэгдэхэ.

Культурын, хэблэлэй болон искусствын эмхи зургаануудые тэдхэхын тула 1966 оной бюджет дотор 4 миллион 382 мянган түхэриг хараалагдана.

Элүүрые хамгаалгын эмхи зургаануудые тэдхэлгэдэ 1966 оной турша дотор 21 миллион 575 мянган түхэриг гаргашалагдаха. Энэнь нёдондо жэлэйхидэ орходоо 7,4 процентээр ехэ.

Социальна тэдхэмжэдэ нэгэ миллион 282 мянган түхэриг һомологдоно.

1965 ондо нарайлһанай, үндэр наһатай, эрэмдэг инвалид болоһоной гү, али тэдхэгшэ хүнөө гээһэнэй ушараар 19 мянган колхознигууд пенси абаа. Энэнь бүхы дээрээ 2 миллион 400 мянган түхэриг болоһон. Мүнөө жэлдэ колхознигуудай централизованно союзна фондһоо колхознигуудта 3 миллион 35 мянган түхэриг түлэгдэхэ.

АЛБА ЗАХИРГААНАЙ ГАРГАША

Гүрэнэй алба захиргаанай газарнуудые тэдхэлгэдэ 3 миллион 69 мянган түхэриг гаргашалагдаха.

Алба захиргаанай газарай эмхи зургаануудта хүдэлэгшэдэй тоо үшөөл олон байһаар. Тиимэ эмхи зургаануудые саашадань сомор болгохо хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлһэнэй эсэстэ 63 мянган түхэриг бюджет дотор алмахаар хараалагдана.

АЙМАГУУДАЙ БОЛОН УЛААН-ҮДЭ ГОРОДОЙ БЮДЖЕДҮҮД

Долоон жэлэй турша дотор аймагуудай болон Улаан-Үдэ городой бюджедэй хэмжээ 69,5 процентээр ехэ болоо. 1966 ондо дурсагдаһан бюджедүүд 65 миллион 107 мянган түхэриг байхаар хараалагдана. Энэнь 1965 онойхидо орходоо 2,4 процентээр ехэ.

— Буряадай АССР-эй 1966 оной гүрэнэй бюджедэй проект дурадхахатаяа нэгэн хамта, 1964 ондо гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ болоһон тухай тоосоо баталхые Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет бүгэдын үзэмжэдэ табин дурадхана,—гээд министр мэдээсэнэ.

Буряадай АССР-эй гүрэнэй бюджет 1964 он дотор олзо доходойнгоо талаар 71382 мянган түхэригөөр гү, али 102 процент дүүргэгдээ. Олзо доходынь гаргашадаа орходоо 1657 мянган түхэригөөр ехэ.

1964 он дотор бүхы аймагуудай болон Улаан-Үдэ городой бюджедүүд олзо доходойнгоо талаар 100 гаран процент бэелүүлэгдээ гэжэ тэмдэглэлтэй.

Хүдөөгэй бюджет бүхы дээрээ 105,4 процент, поселково 103,8 процент дүүргэгдээ.

Нүхэд депутадууд! Буряадай АССР-эй 1966 оной арадай ажахын түсэб болон гүрэнэй бюджедые дүүргэлгэ хадаа экономикые улам саашадань хүгжөөхэ, республикын ажалшадай ажана байдалай хэмжээе улам дээшэлүүлхэ байна. Шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй арадай ажахын түсэб болон бюджет бэелүүлхын, үлүүлэн бэелүүлхын түлөө Буряад ороной ажалшадай бүхы хүсэ шадалаа бүрин гүйсэдөөр элсүүлэн оролдохо байһаниинь дамжаггүй.

ЭЛИДХЭЛНҮҮД ТУШАА ҮГЭ ХЭЛЭЛГЭН

Республикымнай Верховно Соведэй сесси хоёр үдэр хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлжэ, депутадууд арадай ажахые 1966 ондо хүгжөөхэ түсэб, Гүрэнэй бюджет тухай элидхэлнүүдые эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэбэ. Эдэ асуудалнууд дотор шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ республикын арадай ажахые, соёл культурые саашадань улам хүсэтэйгөөр хүгжөөхэ шухала хэмжээнүүд хараалагдаһан байна. Республикын арадай ажахые хүгжөөхэ түсэб. Гүрэнэй бюджет хадаа СССР-эй болон РСФСР-эй Верховно Соведүүдэй һүүлшын сессинүүдэй, КПСС-эй ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулагданхай, арад зоной ажаһуудалые саашадань улам һайжаруулха, республикын арадай ажахын бүхы һалбаринуудые хүгжөөхэ хэрэгтэ шэглүүлэгдэнэ. Сессиин үзэмжэдэ табигдаһан эдэ асуудалнуудые депутадууд эдэбхитэйгээр зүбшэжэ, һайшаан баталхые дурадхахатайгаа хамта, түсэбөөр хараалагдаһан зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ туһалха арга боломжонуудые эрхим һайнаар ашаглаха, ажахын, соёл культурын хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые зайсуулха талаар һанамжануудаа элирхэйлһэн байна.

— Нүхэд депутадууд! Энэ сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ байгаа асуудалнууд республикымнай, тэрэ тоодо мүн манай аймагай экономикые, соёл культурые хүгжөөлгэдэ зорюулагдана,—гэжэ депутат **В. Д. Серебренников** (Түнхэнэй аймаг) өөрынгөө үгэ эхилбэ. Саашань тэрэ хэлэхэдээ, Түнхэнэй аймаг һүүлэй хэдэн жэлдэ гээгдэлтэй ябаһанаа, 1965 ондо түрүүшынхеэ мяха, һү, нооһо, орооһо, хартаабха, овощ гүрэндэ худалдаха түсэбөө бэелүүлээ. Тиигэбэшье, хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгые эрид дээшэлүүлхэ талаар бии байгаа арга боломжонуудаа сүм ашаглажа үшөөл шадаагүйбди. Таряалан, хадалангай талмай үргэдхэхэ, шэнэ газар ашаглаха түсэб 1965 ондо аймаг доторнай дүүргэгдээгүй.

Уһа намагтай газар хатааха, бэлшээриин газарые үндэһөөрнь һайжаруулга гол түлэб проект түсэбгүйгөөр ябуулагдана. Энэ талаар шэнжэлгэ хэхэ, проект-түсэбэй документаци зохёожо, өөһэдөө шадахашьегүй байнабди. Тиимэһээ манай аймагай онсо байдалые хараада абажа, энэ талаар түсэблэһэн хүдэлмэриие манай «Росглавпроводхозой» 1966 оной ажалай түсэбтэ оруулжа үгэхые ехэтэ гуйнабди гэжэ тэмдэглэбэ.

Яруунын аймагай Нарһатын совхозой хонишон депутат **Д. Б. Ринчинова** аймагайнгаа ажалшадай 1965 ондо туйлаһан ажалай амжалтанууд тухай хөөрөө. Яруунын, Нарһатын, «Комсомольский» совхозууд мяха, һү, нооһо гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргээ. Аймагай колхоз, совхозууд жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 4500 центнер мяха гүрэндэ тушаагаа.

Үнгэрэгшэ жэл ган гасуур байһан дээрэһээ аймаг дотор малай үбэлжэлгэдэ хүшэр хүндэ байдал тохёолдонхой. Ниитынгээ малые амжалтатай ондо оруулхын түлөө аймагай бүхы ажалшад шармайн оролдожо байна.

Аймаг дотор шэнэ һургуулинууд, больницанууд, соёлой бусад гуламтанууд хэды шэнээр баригдажа байбашье үшөөл дуталдана. Үхибүүд 2—3 халаанда һуралсана. Аймагай соёлой байшан миин 150 хүнэй һууритай. Энэмнай таба мянган хүн зонтой тосхондо даншье таарамжагүй.

Аймагтамнай барилга хэдэг «Бурцелинстдрой» гэжэ организаци жэлдээ арайхан 350—380 мянган түхэригэй ажал бүтээдэг. Аймаг дотороо барилгын өөрын организацитай болохо ёһотойбди.

Автобусой ябалга тухай. Улаан-Үдэһээ ерэдэг автобусууд гол харгыһаа хажуу тээхи тосхондо ородоггүй. Энээниие гуримшуулха шухала.

Аймагай бүхы арад зон байгша ондо амжалта туйлахын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллаха байна гэжэ мэдүүлбэ.

Депутат **К. С. Крылова:**

— Хүдөө жахын гол продуктнуудые үйлэдбэрилгөөр, мүн эдэ продуктнуудые гүрэндэ тушаалгаар республикамнай жэлэйнгээ түсэбые бэелүүлээ. Энэнь бидэниие баясуулна, омогорхуулна,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.—Эндэ Бэшүүрэй аймагай ажалшадай оруулһан хубита бии.

Аймагай промышленна предприятинууд жэлэйнгээ даалгабари сүм дабуулан бэелүүлээ.

Һургуулиин байра, соёлой гуламтанууд, эмнэлгын газар, хүүгэдэй саад, ясли, магазинууд гэхэ зэргын шэнэ барилганууд аймагай колхоз, совхозуудаар олон бодхоогдоо.

1965 онойнгоо бюджедые манай аймаг гаргашаар 119,2 процент, орошоор 104 процент дүүргээ. Гэбэшье, промышленностиин, хүдөө ажахын, культурын хүгжэлтэдэ нилээд дутагдалнууд бии.

Колхоз, совхозуудай багахан тосхон һууринуудта соёлой гуламта, һургуули гэхэ зэргые бариха арга нүхэсэл тон ахир байдаг. Энэ талаар манай хараалһан зарим барилгануудые гүрэнэй 1966 оной түсэбтэ оруулхые гүйха байнаб.

Бэшүүрэй аймагые хэрбээ Галуута Нуурай ЦЭС электрын элшээр найдамтай хангажа шадахагүй юм һаань, ажахынуудта электродвигательнуудые табибал зохисотой. Тэрэгүйдэ айхабтар ехэ гарзатай. Энэ асуудалые Министрнүүдэй Совет дары шиидхэхэ бэзэ.

Депутат **О. Я. Ягодина:**

— Республикымнай арадаи ажахые хүгжөөхэ 1966 оной түсэб, мүн гүрэнэй бюджет дотор хараалагдаһан угаа ехэ хэмжээнүүд хадаа түрэл партимнай, совет правительствын зүгһөө арад зоной ажана һайхан байдалые улам һайжаруулхын, экономико болон культурые саашадань бүри эршэмтэйгээр хүгжөөхын түлөө табижа байгаа агуу ехэ анхарал оролдолго мүн болоно. Энэнь коммунизм байгуулга дээрэ габьяатайгаар ажаллахыень совет, арадые урмална. Кабанскын аймаг үнгэрэгшэ жэлые ажахын һайн дүнтэйгөөр түгэсхөө. Промышленна продукци гаргалтаар түсэбөө 101,3 процент бэелүүлжэ, түсэбһөө гадуур 313,8 мянган түхэригэй зүйл бүтээгээ. Хүдөө ажахын талаар аймагаймнай ажалшад нилээд амжалтатай: мяха, һү, үндэгэ, нооһо, таряа, хартаабха гүрэндэ худалдаха түсэбүүд сүм дабуулан бэелүүлэгдээ, —гээд тэрэ мэдүүлбэ.

Депутат **Д. Ц. Баирбилинтуев** түсэбтэ долоон жэл дотор Сэлэнгын аймагай ажалшадай туйлаһан ажахын амжалтанууд тухай тоггохо зуураа, промышленна шэнэ предприятинууд—шулуу нүүрһэнэй уурхайнууд, модо бэлэдхэлэй предприятинууд, барилгын материалай комбинат байгуулагдаба гэжэ мэдүүлбэ. Аймаг дотор һүүлэй жэлнүүдтэ олон шэнэ һургуулинууд, больница, клуб, магазинууд гүрэнэй бюджедээр, колхоз, совхозуудай өөһэдынь зөөреэр баригдаа.

— Долоон жэл соо республика доторнай 352 магазин, 126 эдеэ хоолой предприятинууд шэнээр нэмэжэ байгуулагдаба. Энэ хугасаанда розничномайма наймаан 57,6 процентээр ехэ болоһон байна,—гэжэ депутат **М. М. Хабалов** тэмдэглэбэ. Худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ бии дутуу дундануудтухай хэлэхэтээ хамта, оёдолой фабриканууд, арадай ажаһуудалай хэрэглэмжые хангадаг аймагуудтахи промкомбинадууд, эдеэ хоолой продуктнуудай промышленностиин предприятинууд худалдаа наймаанда гаргаха ёһотой эд бараанай, эдеэ хоолой зүйлнүүдые ходо таһалдуулна гэжэ жэшээ баримтануудые дурдан шүүмжэлбэ.

Депутат Г. И. Воронин (Баунт) үгэ хэлэхэдээ, аймаг дотор долоон жэл соо ангай арһа тушаалга 1,5 дахин, ан үсхэбэрилгэһөө ородог продукт абалга 5 дахин дээшэлээ гэбэ.

Холын хойто зүгэй энэ аймагай экономикын, соёлой саашадаа хүгжэхэ хэрэгтэ парти, правительствын зүгһөө ехэ анхарал табигдана. Эндэ хэгдэхэ юумэн угаа ехэ.

— Нүхэд депутадууд, эндэ зүбшэн хэлсэгдэжэ байгаа арадай ажахые хүгжөөхэ түсэб, Гүрэнэй бюджет тухай асуудалнууд байгаали хамгаалалгатай нягта холбоотой. Байгаалиин баялигуудые (уһа гол, агаар, хүрьһэ шорой, ан гүрөөл, ургамалнууд) хамгаалха хэмжээнүүд арадай ажахын түсэбтэ, бюджедтэ оролсоһон байха ёһотой,—гэжэ депутат **О. В. Макеев** үгээ эхилбэ. Манай республика дотор байгаали хамгаалга хангалтагүй гэжэ РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй тогтоол дотор тэмдэглэгдэһэн юм. Энэ талаар тодорхой тогтожо хэлэхэдээ, промышленна предприятинууд үйлэдбэриин уһа хаядаһа гүйсэд сэбэрлэнгүйгөөр гол мүрэн руу урадхуулдаг. Тиимэһээ урдань загаһаар баян байдаг гол горход, нуур сөөрэмүүд олзоборилгынгоо шанарые алдаһан байна. Саашадаа уһа голнуудые арюун сэбэр байлгаха талаар ямар арга хэмжээнүүдые абаха тухай нүхэр Макеев тодорхой һанамжа дурадхалнуудые оруулба.

Мүн агаар бузарладаг утаа тортог сэбэрлэхэ тушаа правительствын тогтоол баһал хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Улаан-Үдын ТЭЦ сүүдхэдээ 150—160 тонно үнэһэ тортог агаарта дэгдээнэ. Улаан-Үдын түмэр замай станци, предприятинууд, албан газар, гэр байрануудай утаан агаарые ехээр бузарлана.

Агаараа сэбэр байлгаха, газарай хүрьһэ шорой, ой модо, ан гүрөөл хамгаалха талаар хойшолуулашагүй хэмжээнүүдые абаха шухала. Байгаали хамгаалга—орон нютагаа хамгаалга мүн,—гээд нүхэр Макеев хэлэбэ.

Депутат **Н. И. Малыгин** өөрынгөө үгые республикын арад зоной элүүрые хамгаалгын асуудалда зорюулба.

Буряадай АССР-эй арадай элүүрые хамгаалгада 1966 оной бюджедээр 21.575 мянган түхэриг хараалагдаба. Энэ хадаа республикын элүүрые хамгаалгын материальна баазые улам бэхижүүлхэ болоно.

Капитальна барилгада гүрэнһөө үгтэһэн зөөриие республикын Элүүрые хамгаалгын министерство хангалтагүйгөөр ушагладаг. Хориин больницын барилга эхилһээр табан жэл үнгэрөө. Тэд нёдондо үгтэһэн мүнгые ашаглажа бараагүй, барилганшье дууһагдаадүй. Иимэ үнжагайрһан барилганууд Улаан-Үдэ, Закаменск городуудта бии. Барилгын организацинууд эмнэлгын эмхи зургаанудай барилгануудта анхаралаа багаар табижа, жэлһээ жэлдэ бюджедээр олгогдоһон мүнгые ашаглажа биранагүй. Энэ гараһан он дотор эмнэлгын эмхи зургаанудай барилга ябуулха тушаа һанамжа дурадхалнуудаа мэдүүлбэ.

Коммунальна ажахынуудай ажалай дүнгүүд болон зорилгонууд тухай депутат **Н. В. Гурьянов** хэлээ.

Депутат **В. Г. Большанов** республикын колхоз, совхозуудай газар эдлүүриин ямар байһан тухай, тусхайлбал, уһалууриин системэнүүдэй али зэргээр түхеэрэгдэдэг тухай хөөрөө. Ган гасуур жэлдэ республикын колхоз, совхозууд гансахан лэ уһалагдадаг газарһаа баян ургаса абана. Уһалууриин системэнүүд үсөөдэнэ, ехэнхидээ хуушаранхай. Һүүлэй үедэ уһалууриин хүсэтэ машина техникэ олоор абтана. Эдэниие һайнаар ашаглахын тула уһалууриин хуушан системэнүүдые сүм шэнэдхэн хубилгаха хэрэгтэй. Энээн тушаа республикын хүдөө ажахын министерствэ онсо анхаралаа табижа, тодорхой хэмжээнүүдые хараалха ушартай.

Хяагтын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **П. Д. Дагбаев** — промышленна предприятинуудтай 700 мянган түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур бүтээн гаргаба, мүн малшад, таряашад һайнаар ажаллажа, малайнгаа тоо толгой олошоруулха түсэбөө түрэл бүреэрнь үлүүлэн дүүргээ, гүрэндэ ороoһо, мяха, һү, нооһо, үндэгэ тушааха даалгабаряа бэелүүлээ,—гэжэ мэдүүлбэ.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи автомобильна харгы хэлгэ ба заһабарилгын управлениин начальник **М. В. Поспелов** үгэ абажа, бүхы аймагуудые заһамал дардам харгыгаар холбохо талаар долоон жэлэй түсэб амжалтатай бэелүүлэгдээ гэбэ.

Буряадай харгы заһабарилагшад колхоз, совхозуудай холын бэлшээридэ ошохо замуудые заһажа, хүдөөгэйхидэй ажал хүдэлмэриие нилээд хүнгэдхэһэн байна.

Депутат **Д. Б. Тагарова** үгэ хэлэхэдээ, Хориин Анаагай совхозой хонишод нёдондо жэл 100 эхэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 85 хурьга түлжүүлээ. Эрхим хонишон Самбу Цыжипов—106 хурьга абаа. Тэрэ нүхэрһөө бидэшье холо гээгдээгүйбди—100 эхэ хонин бүриһөө 103 хурьган түлжүүлэгдээ,—гэбэ.

Анаагай совхоз машина техникэ заһабарилха талаар ехэ бэрхэшээлтэй. Урдань совхозой мэдэлдэ байһан мастерскойе совхоздо бусааха дурадханаб гэжэ депутат һанамжалба. Саашань һургуулиин үхибүүдэй зунай амаралта, пионерскэ лагерьнуудай эмхидхэл тушаа шүүмжэлхы ажаглалта хэбэ.

Улаан-Үдын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **А. К. Чебунин:** аймагай худалдаа наймаанай эмхинүүд болон арад зоной хэрэглэмжые хангадаг предприятинууд хангалтагүй ажаллана. Эдэниие эрид һайжаруулха тушаа министерствэнүүд анхаралаа багаар табина,—гэбэ.

Депутат **Д. Ж. Жалсабон** үгээ арадай гэгээрэлэй асуудалда зорюулба. Залуу үетэниие һургаха, хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа манай республика дотор һүүлэй үедэ оншотой хэмжээнүүдэй абтаһан, һайн үрэ дүнгэй туйлагдаһан тухай тэрэ тэмдэглэбэ.

Тиихэтээ хамта, һуралсал, хүмүүжүүлгын ажал дээрэ бии байһан дутагдалнууд, һургуулинуудай хүдэлмэридэ үзэгдэдэг алдуу эндүүнүүд тушаа тогтожо, республикын һургуулинуудта нэгэ классташ хоёрдохи жэлээ үлэдэг ябадалай үлэмжэ ехэ байһан ушар шалтагаанууд тухай дурдаба.

Зэдын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **А. Р. Потепалов** үнгэрһэн жэлэй туршада Зэдын аймагай ажалшадай туйлаһан дүнгүүдые тоо баримтануудаар тодорхойлон элирхэйлбэ.

Буряадай барилгын управлениин ажал хүдэлмэриин дүнгүүд болон байгша ондо бэелүүлхэ зорилгонууд тушаа тус управлениин начальник **Л. А. Алексеев** элидхээ.

Депутат **В. Н. Силаков** республикын газар ороной баялигуудые шэнжэлэгшэд түсэбтэ долоон жэл соо ябуулһан ажал тухай хөөрэбэ. Газарай баялигуудые шэнжэлэгшэд энэ хугасаан дотор республикын нютаг дэбисхэр дээрэһээ элдэб ашагта малтамалнуудай олон хэбтэшэнүүдые элирүүлһэн, тэдэнэй заримые промышленна талаарнь ашаглаха бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэһэн байна. Шэнэ табан жэл дотор байгаалиин баялигуудые бэдэрэлгын үргэлжэлүүлэгдэхэ байһан тухай тэмдэглээд, геологуудай ажал хүдэлмэридэ нютагай партийна, советскэ организацинуудай ямар туһаламжа үзүүлдэг байһан тухай мэдээсэбэ.

Тэрэшэлэн КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь, депутат **А. У. Модогоевой** хэлэһэн үгые депутадууд ехэ анхаралтайгаар шагнаһан байна.

Буряадай АССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб тухай, Буряадай АССР-эй гүрэнэй бюджет тухай ба гүрэнэй 1964 оной бюджедэй дүүргэлтэ тухай

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Бюджетнэ комиссиин түрүүлэгшэ депутат С. М. ХАБАЛОВАЙ элидхэлһээ

Арадай ажахые 1966 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбтэй проектые бюджетнэ болон депутадуудай комиссинууд хаража үзэхэдөө, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дурадхаһан түсэбэй энэ проект Россин Федерациин арадай ажахын түсэбтэй тааралдуулан табигдаһан, манай республикын арадай ажахы, соёл культурые саашадань хүгжөөхэ, ажалшадай һуудал байдал һайжаруулха зорилгодо сүм харюусана гэжэ тоолоно.

Нютагай предприятинуудта промышленна продукци нэмэжэ гаргаһанай, бусадшье онол аргануудые ашаглаһанай аша туһаар бюджедэй олзо доходые 80 мянган түхэригөөр нэмэхэ, эды зэргээр мүн гаргашыень дэдхэхэ арга бии гэжэ бюджетнэ комисси тоолоно.

Бюджедээр мүнгэ һомололго ехэдхэхэ тухай министерствэнүүдһээ, нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомуудһаа, Верховно Соведэй депутадуудай сагүргэлжын комиссинуудһаа гүйлта мэдүүлгэнүүд ороһон байна. Эдэнэй олонхидынь зүбтэй. Энээнтэй дашарамдуулан, нэмэжэ орохо олзо доходуудые хараадаа абалсан, 1966 оной бюджедые гүйсэдхэхэ үедөө, мүн бусадшье арга боломжонуудые элсүүлһэнэй аша туһаар дурсагдаһан мэдүүлгэнүүдые шиидхэхэ тушаа Министрнүүдэй Совеэтэ даалгахыень бюджетнэ комисси Верховно Соведые гуйна. 1966 ондо арадай ажахые хүгжөөхэ тухай республикын Министрнүүдэй Соведэй дурадхаһан гүрэнэй түсэбые баталхадаа бюджетнэ комиссиин оруулһан эдэ һанамжа, дурадхалнуудые хараадаа абалсахые бюджетнэ комисси һанамжална.

Һүүлэй үедэ нютагай Соведүүдэй предприятинуудай ажал хүдэлмэри зарим тэды һайжараа.

Гэбэшье нютагай Соведүүдэй харьяата промышленна предприятинуудай үйлэдбэриин болон финансова ажал ябуулгада үшөөл горитойхон дутагдалнууд бии байһаар. Эд бараа ехээр үйлэдбэрилхэ, финансова үрэ дүнгүүдээ һайжаруулха арга боломжонууд бии.

Элидхэлшэ зарим предприятинуудай ажал хүдэлмэриие шэнжэлэн харуулба.

Капитальна барилга тухай хэлэхэдээ, үйлэдбэриин машина түхеэрэлгэнүүд мууса ашаглагдана, энээн дээрэһээ түсэб саг болзор соогоо дүүргэгдэнэгүй гэбэ. Мүн барилгын үнэ сэн дээшэлүүлхэ, олохон эмхинүүдтэ материал эзэн бусаар гаргашалха, салин хүлһэ үлүү түлэхэ ябадал гарана гэжэ шүүмжэлбэ.

Республикын худалдаа наймаанай эмхинүүдтэ ашаглагдаагүй арга боломжонууд бии гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ. Худалдаа наймаанай зарим эмхи зургаануудта системэ доторой эд бараанай эрьесые түсэблэхэ хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ, ассортимент дотор заагдаһан эд бараа таһалдуулха ябадал ушарна.

Арадай гэгээрэл тухай тогтоходоо һуралсалай 1964—1965 онуудта республикын 1742 багшанар һураһан класстань үхибүү хоёрдохи жэлдэнь үлөөнгүй һургаа.

Гэбэшье түсэбэй ёһоор хараалагдаһан эхин 302 һургуулиин орондо 291, найман жэлэй 174-эй орондо 163 һургуули нээгдэһэн, һурагшадай тоо хүсөөгдөөгүй, һургуулинуудай дэргэдэхи хамтын байрануудта мүн лэ үхибүүд түсэбһөө дутуугаар абтаһан байна.

Театрнууд болон филармониин хүдэлмэридэ ехэ дутагдалнууд бии гэжэ Верховно Соведэй бюджетнэ комисси, гэгээрэлэй болон соёл культурын талаар комиссинууд тоолоно.

1966 оной арадай ажахын түсэб хаража үзэлгэнэй үедэ Верховно Соведэй урда сесси дээрэ элүүрые хамгаалгын органуудай ажал ябуулгада ехэхэн дутуу дундануудбии гэжэ шүүмжэлэгдээ бэлэй. Тэдэнэй зариманиинь усадхагдаа. Буряадай АССР-эй Элүүрые хамгаалгын министерство эмнэлгын эмхи зургаануудые олошоруулха, тэдэниие мэргэжэлтэдээр хангаха тушаа хэмжээнүүдые нэн түрүүн лэ бэелүүлхэ болоно.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ПОЛИТИКЫН АМЖАЛТА

Ташкентдэхи уулзалгын дүнгүүд тухай

Декларацида гар табилга

ТАШКЕНТ, январиин 10. (ТАСС-ай—УЗТАГ-гай тусхай корр). Индиин премьер-министр Шастриин болон Пакистанай президент Мохаммед Айюб Ханай Ташкентдэхи уулзалга амжалтатайгаар дүүрэбэ. Пакистанай болон Индиин түлөөлэгшэдэй мүнөөдэр гар табиһан Деклараци соо энэ уулзалгын дүнгүүд бэшэгдээ.

Энэ шухала документдэ гар табилгын баярай ёһолол Ташкентдэ Узбекистанай правительствын байшан соо болоо. Делегацинуудай гэшүүдэй һуужа ябаһан автомашинанууд нютагай сагаар үдэрэй 4 часта байшангай үмэнэхи ехэ талмай дээрэ ерэжэ эхилээ. Индиин, Пакистанай, Советскэ Союзай болон Узбегэй ССР-эй гүрэнэй тугуудаар талмай гоёон шэмэглэгдэһэн байба. Тэдэниие совет болон хариин журналистнууд хүлеэжэ байгаа.

Фотозурагуудаар, кинохроникын болон телевизонно дамжуулгануудай кадрнуудаар бүхы дэлхэй дээрэ мэдээжэ болоһон Узбегэй Республикын Министрнүүдэй Соведэй хэлсээнүүдые хэдэг зал. Хэлсээ хэдэг гэрэлтэмэ ялагар түхэреэн стол дээрэ делегацинуудай нэрэтэй таблицанууд харагдана. Зал соо юпитернүүдэй гал туланууд ялалзана. Телекамернууд хүдэлнэ. Телевизорнүүдэй экрануудай дэргэдэ һууһан хэдэн миллион хүн зон энэ зал соо байһан шэнги бололсожо, гайхамшагта ушарай гэршэнэр болоһон байха юм.

Пакистанай президент Мохаммед Айюб Хан, Индиин премьер-министр Лал Бахадур Шастри, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин нэгэн доро зал соо орожо ерэнэ.

Пакистанай болон Индиин ударидагшад сугларагшадай нэрьемэ альга ташалган доро гараа барилсана. Советскэ правительствые толгойлогшо тэдэндэ дүтэлэн ерэнэ, эдэ гурбанай гараа барилсахые буулган абахын тулада фото-кино болон телерепортёрнууд тэбдэн яарана. Тэдэ гурбанай миһэрэн энеэбхилжэ байһан дүрсэнүүд кадр бүхэндэ, зураг бүхэндэ хэдэн минутын турша соо буулган абтаа.

Гадаадын хэрэгүүдэй министр Сваран Сингх, Оборонын министр Я. Б. Чаван, Индиһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Т. Н. Кауль, МИД-эй гадаадын хэрэгүүдэй талаар секретарь Ч. С. Джха, премьер-министрэй секретарь Л. К. Джха, Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын секретарь Л. П. Сингх, Индиһаа Пакистанда байдаг верховно комиссар К. Сингх, хуурай газарай сэрэгүүдэй штабай начальнигай орлогшо генерал-лейтенант П. Кумарамангалам, МИД-эй таһагы дарга И. Дж. Бахадур Сингх, Оборонын министерствын таһагые дарга Д. Р. Кохли, премьер-министрэй канцеляриин директор Ч. П. Сривастава, МИД-эй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэ Б. Л. Шарма гэгшэд Лал Бахадур Шастритай хамта байлсаа.

Гадаадын хэрэгүүдэй министр Зульфикар Али Бхутто, Оборонын асуудалнуудай талаар президентын советник, худалдаа наймаанай министр Гулям Фарук, Информациин министр Ходжа Шахабуддин, МИД-эй гадаадын хэрэгүүдэй талаар секретарь Азиз Ахмад, Информациин министерствын секретарь Алтаф Гохар, президентын главна секретарь Юсуф, МИД-эй генеральна директор Алви, Пакистанһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Икбаль Атхар, Пакистанһаа Индидэ байдаг верховно комиссар Аршад Хуссейн, Пакистанай армиин генеральна штабай начальник генерал-майор Шер Бахадур, авиациин маршал, Пакистанай авиакомпаниин президент Азгар Хан, МИД-эй директорнүүд Бхатти, Акхунд, Рашид гэгшэд Мохаммед Айюб Хаантай хамта байлсаа.

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй Оборонын министр Советскэ Союзай маршал Р. Я. Малиновский, Советскэ Союзай маршал В. Д. Соколовский, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. П. Фирюбин, СССР-һээ Индидэ байдаг элшэн сайд И. А. Бенедиктов, СССР-һээ Пакистанда байдаг элшэн сайд М. В. Дегтярь А. Н. Косыгинтай хамта байлсаа. Узбекистанай Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Я. С. Насриддинова, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Р. Курбанов, Узбегэй ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, Гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Азимов эндэ мүн лэ байлсаһан байна.

Али али талын зүбшөөлөөр СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Ташкентдэхи уулзалгын түгэсхэлэй заседаниие нээгээ. Декларациие уншахын тулада Ташкентдэхи уулзалгын генеральна секретарь И. Н. Земсковто А. Н. Косыгин үгэ үгөө. Тэрэ Декларациин текстые ород хэлэн дээрэ уншаа.

Удаань МИД-эй советник В. М. Суходрев Декларациие англи хэлэн дээрэ уншаһан байна.

Удаань МИД-эй советник В. М. ерэбэ. Хэлсээн тэбхэр неделиин турша соо үргэлжэлөө, тэдэниие дэлхэйн хэблэл ондо ондоогоор сэгнэдэг байгаа. Зүгөөр энэ үе бүхы сэгнэлтэнүүдые нэгэдхээ: Ташкентдэхи уулзалгын үрэ ехэтэй байһые тодоор гэршэлэн харуулһан, хоёр талын зүбшэжэ абаһан Декларациин текст стол дээрэ табяатай байна.

Тэрэнэй эб адли хоёр хэһэгтэ Лал Бахадур Шастри болон Мохаммед Айюб Хан баярай оршон байдалда гараа табина. Дипломатическа протоколой ёһоор тэдэнэр түүхэтэ документнүүдые андалдан абалсаад, тэдээн дээрэ дахяад гараа табина. Тиигэжэ Деклараци баталан абтаа!

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Пакистанай президентын болон Индиин премьер-министрэй хажууда ошожо, хэһэн хүдэлмэриинь амжалтатайгаар дүүрэһэнтэй, Декларацида гар табигдаһантай дашарамдуулан, тэдэниие бүхы сугларагшадай нэрьемэ альга ташалган доро халуунаар амаршалаа. Удаань А. Н. Косыгин заседаниин столдо бусажа ошоод, иигэжэ хэлээ:

— Али алинайнгаа хүлеэн абахаар шиидхэбэриие эршэ зоригтойгоор, тэсэбэри, оролдосотойгоор бадарһэнайнь түлөө Пакистанай президентдэ болон Индиин премьер-министртэ ехэ баясхалан хүргэхые хүсэнэб. Эдэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэ арадуудай хоорондын эб найрамдал болон хани барисаае бэхижүүлгэдэ туһалха, мүнөөдэр гар табигдаһан тус документ Индиин болон Пакистанай хоорондохи хэтэ мүнхын хани барисаанай һүлдэ тэмдэг болоһой гэжэ хүсэхэ байнаб.

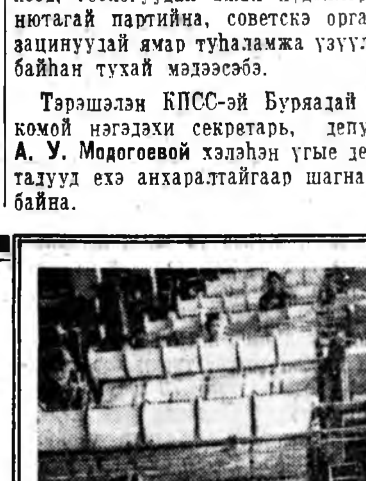
Советскэ правительствын, Советскэ Союзай бүхы арадуудай зүгһөө таанадта ехэ амаршалга хүргэхыемни зүбшөөгыт. Азиин хоёр агуу ехэ хүтэлбэрилэгшэдэй мүнөөдэр гараа табиһан Ташкентскэ Деклараци Индиин болон Пакистанай, Индиин болон Советскэ Союзай, Пакистанай болон Советскэ Союзай хоорондохи хани барисаае бэхижүүлгэдэ туһалха гэжэ биданэр этигэнэбди.

Энэ уулзалгын үрэ ехэтэй хүдэлмэридэ хабаадалсаһан, тэрэнэй амжалтатай байлгада туһалһан бүхы хүнүүдтэ баясхалан хүргэхые хүсэнэб. Ташкентдэхи хэлсээнэй ябасые үнэн сэхээр зүбөөр харуулжа, тэрэнэй амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ өөһэдынгөө зүгһөө туһалһан хаблалэй түлөөлэгшэдтэ баясхалан хүргэхые би мүн лэ хүсэхэ байнаб.

Танда, господин, президент. Танда, господин премьер-министр амжалта туйлахыетнай түгэсхэлдөө үшөө дахин хүсэнэб, шэнэ үрэ ехэтэй уулзалгануудые хахыетнай биданэр таанадта хүсэнэбди гэжэ хэлэхэ байнаб.

Пакистанай президенттэй, Индиин премьер-министртай хэлсэһэнэйнгээ ёһоор Ташкентдэхи уулзалга дүүрэбэ гэжэ соносхохыемни зүбшөөгыт. Дахяад хэдэн минутын турша соо альга ташалган болоно. Хэлсээнэй амжалтатайгаар дүүрэһэнтэй дашарамдуулан, Индиин болон Пакистанай түлөөлэгшэдые сугларагшад халуунаар амаршална.

М. ГЕРАСИМОВ, Г. ДИПШИЦ, Е. МАЙОРОВ, Н. ТУРКАТЕНКО.

КИРОВАКАН. (Арменин ССР). Камын нэрэмжэтэ трикотажна фабрика мүнөө танихаар бэшэ болоо. Тэрэнэй эзэлдэг талмай дээрэ шэнэ гоё һайхан корпусууд бодхогдоо. Кировоканска Камын нэрэмжэтэ трикотажна фабрика ехээр шэнэдхэн хубилгагдажа байнхай. Долоон жэлые амжалтатайгаар дүүргэжэ, гаргадаг продукцинингаа шанар һайжаруулхатаяа хамта фабрика шэнээр хүсэ орон хүдэлмэрилжэ байнхай.

ТАСС-ай фотохронико.

Москвагай журналист, запаста гараһан майор Михаил Ингор Сталинградые баатар зоригтойгоор хамгаалһан Грутьевай суута дивизиин сэрэгшүүдые бэдэржэ үргэлжэлһөөр. Наһа бараа гэжэ тоологдоһон герой тухай Михаил Ингорой хөөрөөе эндэ толилхомнай. Тэрэниие Михаил Ингор һаяхан олоо.

ИВАН РАСКОВОЙ ЭРЭЛХЭГ ЗОРИГ

— Авиа. Сэрэгэй тамгатай! — гэжэ почтальон Расковто бэшэг, бишыхан посылка барюулхадаа ушартайгаар хэлэбэ.

Иван Степанович конвертыень задалхаяа шиидэнгүйгөөр, адресыень хэдэн дахин уншана. Өөртэнь ерэһэн бэшэг байгаа.

Иигэжэ бэшэһэниие уншаба:

«Хүндэтэ Иван Степанович!

Волго дээрэ болоһон агуүехэ тулалдаанһаа хойшо хорин гурбан жэл үнгэрөөд байхадань бидэнэр Танай адресые Илалтын 20 жэлэй ойн һайндэртэ манайда айлшалһан нүхэдһөө мэдэжэ абаабди. Сталинградай фронт дээрэ Танай эрэлхэг зоригтойгоор тулалдаһан тухай тэдэнэр залуу солдадуудта хэлэжэ үгөө. Бидэнэр манай клуб соо, эли газарта Танай портрет үлгөөбди. Командирнай Танай аша габьяае тэмдэглэжэ, үбсүүндээ зүүхэ «Гварди» гэһэн тэмдэгээр Таниие шагнаба».

...Энэ ушар 1942 оной сентябриин эхин багта Дон Волго хоёрой хоорондохи тала газарта болоо юм. Эндэ табан сүүдхэ соо хатуу шанга байлдаанууд болоо. Совет сэрэгшүүдэй байһан газарта дайсанай самолёдууд доботолжол байба. Волго дээрэхи город шадархи шухала үндэр газарнууд гарһаа гарта орожол байһан юм.

Майор Маркеловэй полк дотор лейтенант Расков танкда эсэргүү буунуудай ротые командалдаг һэн. Бронебойщигууд дайсанай машинануудые 100—50 метр хүрэтэр дүтэ ерүүлээд, гитлерэйхидэй машинануудые лаб сохидог байгаа.

Нэгэ, хоёр галзуу шанга доботолгонууд бута сохигдоо.

Лейтенант Расковой зоригжуулдаг сэрэгшүүд хэдэн дахин урдаһаань доботолго хэжэ, дайсаниие эхин эзэлжэ байһан газартань сухарюулдаг байба.

Фашистнууд үхэр буунуудые, хүндэ миномедуудые асараад, бэеэ хамгаалагшадай окопууд тээшэ дахяад дабшаба. Бронебойщигуудай байһан газарта улам улам дүтэ снарядууд, минэнүүд тэһэрнэ. Үндэр газар шадар солдат алагдаа. Лейтенант Расков хүндөөр шархатаа. Тэһэрһэн снарядай хэдэ хэдэн жэжэ түүрхэйнүүд тэрэнэй тархи тудаа, сээжыень сүмэ сохёо. Нэгэ хара юумэн баруун нюдыень хаажархиба. Тиигэбэшье Расков байлдаае хүтэлбэрилһөөр байгаа.

...Гэнтэ буугай һомон бэеыень нэбтэ сохибо. Тиихэдэнь унаа. Санинструктор Валя Гончарова тэрээндэ дүтэлэн гүйжэ ерэбэ. Дүтэ ерэһэн бэеэрээ һомондо тудагдаад унашана. Лейтенант тэрэнэй нюур худар улаан шуһанай урдажа байһые гэнтэ хараад, мэдээгээ алдажархёо.

Полевой госпиталиин хирургнууд энэ хүнэй уушхан сооһоонь снарядай түгдэрхэй, һомо абаа, нюур дээрэхи шархыень оёо.

Офицер жэл үлүүтэй госпитальдо хэбтээ. Бэеынь бэхижэхэдэ врачнууд дахяад операци хэбэ. Үбсүүнһээнь арһа, мяха абажа, шархатаһан хамартань, уралдань, үргэндэнь һуулгаба.

1943 оной эсэс багта Расков Москвада Александр Эдуардович Рауэрэй травматологиин, ортопедиин Түбэй институтда ерээ һэн. Тэрэнэй даабарине тэсэбэритэйгээр дүүргэхэ зуураа, иигэжэ гүйһан байна: «Нюуртай болгыт». Тиин боломоор юумэ хуу хэгдээ. Байн байн хамарынь, уралынь бии боложо, баруун нюдэниинь хаража захалаа.

Үни саг соо үгэ хэлэжэ шадахаяа болёод ябаһан аад, дахяад үгэ хэлэдэг болохын тула Расковто ехэл хүсэл оролдолго хэрэгтэй болобо.

1944 оной хабар Расков Томск эхэдээ ерээ. Гансахан хүбүүниинь байба. Эндэ, түрэл городтоо Людмила Малковатай танилсаа. Тэрэнь һамганиинь болоо.

Түмэр замай транспортын инженер Людмила Александровна техникумдэ орохо шалгалта бэлдэжэ тушаахадань эрэ нүхэртөө туһалба.

Дүрбэн жэл соо оролдосотой шангаар һуража гараа. Расков дипломоо онсо шалгаран хамгаалба. Хубаари болоходонь дуратай газартаа ошохо гэбэ. Иван Степанович городто үлэжэ, болбосон түхэлтэй байрада байха аргатай байбашье, ондоо тээшэ ошобо.

Расковтон хоюулаа зүбшөөд, Алас-Дурна зүгтэ эльгээхые гүйба. Энэ хоёр түрүүшын үедэ рудник дээрэ хүдэлөөд, удаань Алас-Дурна зүгэй барилга дээрэ ошоо.

Ой тайга. Харгы замгүй газар. Декабриин ехэ хүйтэндэ түрүүшын барааг барижа орохо хэрэгтэй болоо. Барилга дээрэ Иван Степанович Расковые шэнээр байгуулагдаһан партийна организациин секретаряар һунгабад.

Ажал гээшэнь бэрхэтэй, шанга байба. Заримдаа фронт шэнгеэр һанагдана. Эндэ ой тайгада, намагта тэрэшэлэн доботолго хэгдээ, харгыгүй газарта, хабсагай дээрэ үсэд шанга тэмсэл болоо. Тэһэрэлгэнүүдшье болоо. Харин амгалан ёһоной тэһэрэлгэнүүд.

Руднигые хараалагдаһан болзортонь барижа дүүргэбэ. Мүнөө энэ рудник орон дотороо эгээн хямда туулга үгэнэ. Тиихэдэ бараагуудай оронда мүнөө үеын город бии болоо.

Һүүлэй зургаан жэл соо Расковтон Хабаровск город шадархи Корфовско ашагта шулуу малтан абалгын газарта—Иван Степанович горно мастераар, Людмила Александровна ажалай инженерээр хүдэлмэрилнэ. Шадабаритай эмхидхэгшэ, коммунист Расковой нэрэ предприятиин «Хүндэлэлэй дэбтэртэ» бэшэгдэнхэй.

Иван Степанович — Корфовско поселково Советэй депутат. Тэрэнэй үүсхэлээр посёлогой ажаһуугшад гудамжануудта, хашаануудсоогоо таба мянган мододые һуулгаа, шунгалгын бассейн бария. Һургуули, клуб, больница, магазин, тротуар, хүүргэ, сэсэгүүд, зүгы—эдэ бүгэдэ хэрэгүүдтэ депутат Расков хабаадалсана. Анхаралтай, арга шадабаритай хадань хүнүүд тэрэниие хүндэлдэг, тэрээндэ ошодог, зүбшэл абадаг юм.

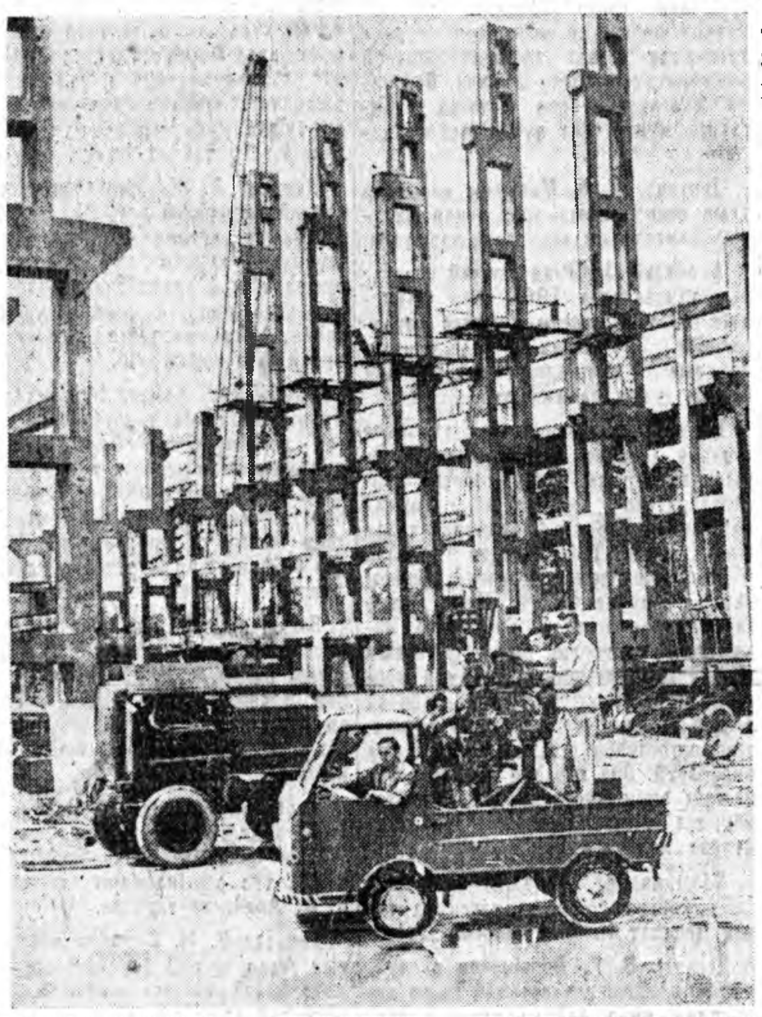
Һаяхан Иван Степановичые пионернүүд уряа. Үхибүүдтэй хөөрэлдэхэдөө энэ хүн тулалдаанда ябахадаа абажа ябаһан комсомольско билеэдэ харуулаад, иигэжэ хэлээ:

— Минии басаган Таниин ехэ болоод, ВЛКСМ-эй зэргэдэ ороходонь, би өөрынгөө комсомольско билет бэлэглэхэб. Танайшье, Таниинишье, хэнэйшье шуһаар комсомольско билеэдүүд хэзээшье бү шуһадуулһай гэжэ би хүсэнэб...

Дайнда үни ябаһан энэ хүндэ гвардеецэй нэрэ зэргэ олгоһон тухай мэдээн хүдэлмэришэнэй Корфовский гэжэ поселок соо хаа хаанагүй тараа. Нютагайнь зон мастер Расковые энэ хүндэтэ шагналтай дашарамдуулан халуун зүрхэнһөө амаршалаа.

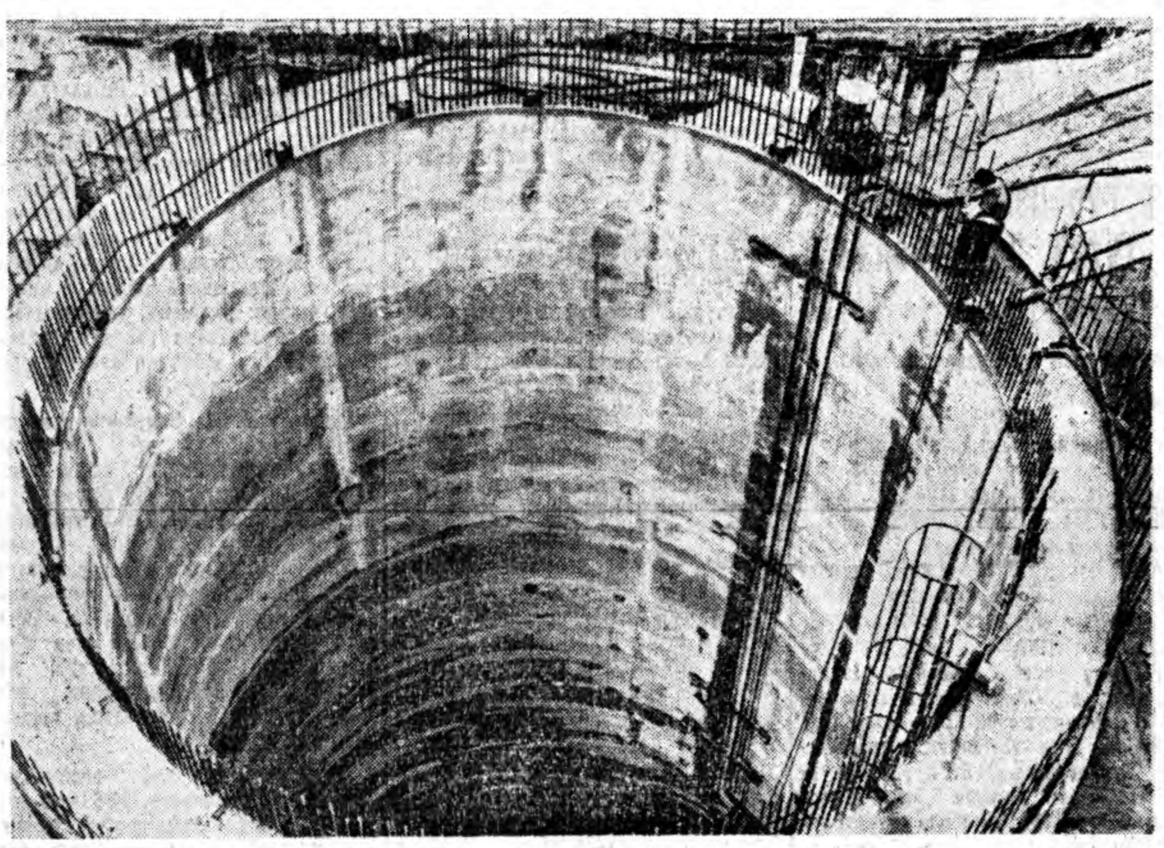
Михаил ИНГОР (АПН).

ЧЕХОСЛОВАКИИН СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКАДА

Пльзендэ (Баруун Словаки) «Шкодой» заводуудта научно-шэнжэлэлгын центр баригдажа байнхай. Эндэ атомна электростанцинуудта хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүд ухаалан зохёогдодог, туршажа үзэгдэдэг болохо юм. Энэ центрые барилга 1967 оной апрельдэ дүүргэгдэхээр хараалагданхай. Зураг дээрэ: зүүн гарһаа—туршалгын залай барилга, залай үндэрынь 30 метр, талмайнь 3500 дүрбэлжэн метр байха юм; баруун гарһаа—12,2 метр диаметртэй, 24 метр гүнзэгытэй бетонно цилиндрэй барилга. Атомна электростанцинуудта хэрэглэгдэхэ реакторнууд тэрээн соо туршажа үзэгдэхэ юм.

ЧТА-гай—АПН-эй фото.

ХИЛЫН СААНАҺАА

РАДИО ТЕЛЕГРАФ ТЕЛЕФОН

АЗИ, АФРИКЫН, ЛАТИИН АМЕРИКЫН АРАДУУДАЙ ҺАНАЛ НЭГЭДЭЛГЫН КОНФЕРЕНЦИ

ГАБАНА, январиин 10. (ТАСС-ай тусхай корреспондент М. Артюшенков иигэжэ дамжуулна:

Ази, Африкын, Латиин Америкын арадуудай түлөөлэгшэд һанал нэгэдэлгын конференцидэ анха түрүүн суглараад, мүнөө үе сагай шухалын шухала асуудалнуудые «Гавана Либре» гэжэ отель соо бүхэли неделиин турша соо зүбшэн хэлсэжэ байһаар.

Конференциин пленарна заседанинууд дүрбэн үдэрэй турша соо үргэлжэлөө. Тэдээн дээрэ 70 шахуу делегациие толгойлогшонор үгэ хэлээ. Тэдэнэй хэлэһэн халуун үгэнүүд арадуудай һанал нэгэдэлгые, империализм болон шэнэ ёһоной колониализмда эсэргүү тэмсэлдэ эмхидэн жагсаха тэдэнэй эрмэлзэлгэтэй байһыень эли тодоор харуулна.

Конференци комиссинуудта таһаржа хүдэлмэрилһөөр 3 үдэр боложо байна. Зүбшэхэ зүйлэй тодорхой асуудалнууд комиссинуудта зүбшэн хэлсэгдэнэ, резолюцинуудай проектнүүд бэлэдхэгдэнэ.

Мүнөөнэй конференци хадаа гурбан түбиин һанал нэгэдэлгын хүдэлөөнэй бүри үргэнөөр дэлгэрхэ шэнэ хараа зам нээжэ үгэхэ түүхэтэ ушар болоно гэжэ гүнзэгы ехээр этигэжэ байһанаа гурбан түбиин арадуудай түлөөлэгшэд элирхэйлэн мэдүүлнэ. Тусхайлбал, ТАСС-ай тусхай корреспондентэй хөөрэлдэхэдөө тэдэнэр энээн тухай мэдүүлһэн байха юм.

Жэшээнь, Чедди Джаган—Британска Гвианын урдын премьер-министр, арадай-прогрессивнэ партиин ударидагша оронойнгоо делегациие толгойлжо конференцидэ ерэһэн байна. Социализм байгуулжа байһан оронд гурбан түбиин түлөөлэгшэдэй уулзажа байһан баримтаньшье угаа ехэ удха шанартай гээд тэрэ хэлээ.

Империализмын харата һанаашалгануудаа гаргадаг байбашье, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй шэнэ алхамуудые урагшаа хэжэ байһые конференци үнгэргэлгэ гэршэлэн харуулжа үгэнэ.

Суданай делегациие толгойлогшо арадай-демократическа партиин түрүүлэгшэ Али Абдель Рахман иигэжэ мэдүүлээ: зэбсэгтэ эсэргүүгээр зэбсэг хэрэглэхэ гээшэ урдань тэмсэл хэхэ гансахан лэ арга байһан юм. Мүнөө хүнүүд бэе бэедээ улам бүри ойртолсожо байна. Уласуудай һанал бодол, уласхоорондын талархал ямаршье зэбсэгһээ булюу ехэ һүртэ хүсэн боложо байна. Энэ һанал нэгэдэлгэ дайн байлдаа болон ээрэхэг түримхэй ябуулгые һужэрөөлгые бага болгохын түлөө тэмсэхэ эгээн лэ шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэн болохо гэжэ би тоолоноб.

Мүнөөнэй конференци гурбан түбиин нэгэн ниитэ һанал бодолые элирүүлэн харуулна гээд тэрэ үргэлжэлүүлэн хэлээ. Энэ конференци империализмда эсэргүүсэн тэмсэхэ шэнэ түгэлдэр зэбсэгые арадуудта олгохо байна. Империализмын болон капитализмын түшэг тулгуури байһан газарта ойрохоно гурбан түбиин арадуудай һанал нэгэдэлгын нэгэдэхи конференциин боложо байһанда анхарал хандуулхаар гээд Али Абдель Рахман онсолон тэмдэглээ. Энэ хадаа өөрынгөө хүсэндэ, империализмые илаха байһандаа арадуудай үнэншэн этигэдэг байһые харуулжа үгэнэ.

Америкын ээрхэг түримхэй ябуулгада дайрагдаад, тэмсэл хэжэ байһан Доминиканска Республикын арадай түлөөлэгшэ Гидо Рафаэль Хил Диас иигэжэ заагаа. Империализмда эсэргүүсэн тэмсэлдэ өөһэдынгөө зэргые нягтаар эмхидхэн жагсааха, өөһэдынгөө хүра зоригые шангадхаха зорилгоор манай арадуудай гаргажа байһан хүсэлэл оролдолгые гурбан түбиин конференци харуулжа үгэнэ. Гурбан түбиин һанал нэгэдэлгын организациие байгуулха хэрэгтэй гэжэ Доминиканска Республикын делегаци тоолоно гээд тэрэ хэлээ. Энэ организаци түби бүхэндэ национально-сүлөөрэлгын тэмсэл хэхэдэ шухала болохо байна.

Гурбан түбиин арадуудай эрхэ сүлөөтэй болохоор шиидэнги байһыень конференци гэршэлэн харуулна гээд, Индиин делегациие толгойлогшо Аруна Асаф Али заагаа. Конференциие үнгэргэлгэ уласхоорондын ажабайдалда агуүехэ ушар болоно гээшэ. Дарлалтада эсэргүүсэн али бүхы янзын тэмсэл хэжэ байһан бүхы хүсэнүүдые эгээн лэ ехээр эмхидхэн жагсааха ябадал бидэнэр түйлаха ёһотойбди. Һанал нэгэдэлгын хүдэлөөе хахалан, можо болгохо гэһэн зарим этгээдүүдэй һэдэлгэнүүдтэ эсэргүүгээр бүри эмхитэй һайнаар нэгэдэн жагсаха ёһотойбди. Энээниие бидэнэр хэхэбди гээд Аруна Асаф Али онсолон тэмдэглээ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Советэй түлөөлэгшэдые толгойлогшо генерал Листерэй хэлэһэнэй ёһоор арадуудай политическэ, экономическа, социальна тэмсэлдэ конференци ехэ туһа нэмэри оруулха байна.

Диилэнхи олонхи делегадууд иимэ һанамжануудые хэлэдэг байна. Эдэ һанамжанууд бүри нягтаар эмхидэн жагсаха, гурбан түбиин һанал нэгэдэлгын хүдэлөөе үргэдхэхэ гэһэн арадуудай дура хүсэлые харуулжа үгэнэ.

Комиссинуудай хүдэлмэри үшөө хоёр үдэрэй турша соо үргэлжэлхэ. Комиссинууд хаамалаар хүдэлмэрилнэ. Январиин 12-то конференциин пленарна заседани боложо, бэлэдхэгдэһэн резолюцинуудай проектнүүд тэрэнэй баталамжада табигдаха байна. Конференци январиин 13-да хүдэлмэреэ дүүргэжэ, Хосе Мартин нэрэмжэтэ революциин талмай дээрэ һүртэ ехэ митинг болохо юм.

Великобританиин Компартиин гүйсэдкомой пленум

ЛОНДОН, январиин 10. (ТАСС). Великобританиин Коммунис партиин гүйсэдхэхэ комитедэй пленум эндэ болоод, хүдэлмэреэ дүүргээ. Уласхоорондын оршон байдалда пленум гол анхаралаа хандуулаа гээд «Дейли Уоркер» газетэ мэдээсэнэ. КПВ-гэй политическэ комитедэй гэшүүн Норой Джеффри гэгшын уласхоорондын байдал тухай хэлэһэн элидхэлые гүйоэдком зүбшэн хэлсээ. Вьетнамда США-гай хэжэ байһан ээрхэг түримхэй ябуулга бүхы дэлхэй дээрэхи амгалан тайбан байдалда угаа ехэ аюул тохёолдуулна гээд элидхэл соо хэлэгдэнхэй.

Зүүн-Урда Азида США-гай бэелүүлдэг ээрхэг түримхэй политикые дэмжэхэеэ болихыень Англиин правительствые баадхахын тулада Англиин хүдэлмэришэн ангиин болон түрүү хүсэнүүдэй тэмсэлые шангадхахые элидхэл уряална.

Баруун Германиин үһөөгөө абахые эрмэлзэгшэдтэ ядерна зэбсэг үгэхэ түсэбүүдые бэелүүлгэхэгүйн тулада хэмжээнүүдые абаха шухала гээд элидхэлшэ мэдүүлээ.

Смидэй расис засаг түрэтэй нюуса хэлсээ баталха һанаашалга Англиин правительствын гаргажа байһые бүри ехээр элишэлэн гэршэлжэ үгэһэн мэдээнүүд мүнөө үедэ абтана гээд Урда Родезидэхи байдал тушаа хэлэгдэһэн элидхэлэй хуби соо тэмдэглэгдэнэ.

КПВ-гэй политическэ комитедэй шэнэ состав пленум дээрэ һунгагдаа. Джон Голлан генеральна секретаряар дахяад һунгагдаа, Фрэнк Стэнли Великобританиин Коммунис партиин түрүүлэгшээр һунгагдаа.

Тусгаар ехэ баатаршалгын түлөө

ХАНОЙ, январиин 10. (ТАСС). Урда Вьетнамай Национальна сүлөөрэлгын фронтын ЦК-гай президиум Урда Вьетнамай 12 провинцие медальнуудаар шагнаха гэжэ шиидхээ. Америкын ээрхэг түримхэйшүүлтэй, тэдэнэй туһамаршадтай тэмсэхэдээ эдэ провинцинуудай хүн зон тусгаар ехэ баатаршалга гаргаһан байгаа. «Освобождение» гэжэ агентствын дамжуулгада үндэһэлэн ВИА агентство энээн тухай мэдээсэһэн байна.

Пентагон нохойнуудые хэрэглэхэнь

НЬЮ-ЙОРК, январиин 8. (ТАСС). Харуулай алба хэхын, партизануудые бэдэрхын тулада тусгаар бэлэдхэгдэһэн немецкэ хоёр мянган овчаркануудые (нохойнууд) Урда Вьетнам эльгээхэ гэһэн захиралта Пентагон гаргаа.

АП агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор Урда Вьетнамай партизануудай хододоо доботолжо байдаг Америкын сэрэгэй баазануудые эдэ нохойнуудые хэрэглэжэ, «бүри һайнаар хамгаалдаг болохобди» гэжэ Америкын командовани найдана гээд АП агентство тэмдэглэнэ.

Нохойнуудые оло олоор самолёдуудта ашажа яаралтайгаар ябуулна. Нохойнуудые шадаал һаа олоор үгэхыень уряалан, оронойнгоо хүн зондо Пентагон хандаа гээд АП агентство тэмдэглэнэ.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур.
1966 оной январиин 12.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эхэнэр конькишад 1000 метрэй зайда. Спортын мастерта кандидат Галина Водолазова, Валентина Оздоноева гэгшэд энэ зайда урилдажа ябана.

Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

МАНАЙ МАРГАРИТА ХОЁР РЕКОРД СОХЁО

Үнгэрһэн субботодо, амаралтын үдэр елүүр дээрэ Россин Федерациин 12 городуудай нүхэрэй ёһоной уулзалга үнгэргэгдэбэ. Тиимэ уулзалга манай хотын стадиондо болоо. Эндэ Эрхүү, Шэтын областьнуудай, Буряадай АССР-эй конькишад сугларжа, хоорондоо мүрысэбэ. Хоёр үдэрэй турша болоһон һонирхолтой энэ нааданай дүн хаража үзэхэдэ, манай хүршэнэр—Эрхүүгэй конькишад һайн бэлэдхэлтэй. Эдэнэрэй командада спортын хүндэтэ мастернууд Суркова, Щапова, Хромцов, Усольцев, спортын мастернууд Хромов, Анисимов, Ефимов, Башков болон бусад бии.

Нааданай түрүүшын үдэр эдиршүүлэй дунда 500 метрэй зайда болоһон урилдаанда Эрхүүһээ ерэһэн мастерта кандидат Людмила Куликова Вера Казанкова хоёрто хүрэжэ урилдаха спортсмен байбагүй. Эхэнэрнүүд сооһоо спортын хүндэтэ мастер Суркова бултанһаа һайн саг харуулаа. 500 метрэй зайе Ирина Суркова 50 секундэ соо гаталжархёо!

Мүн энэ зайда эрэшүүл урилдажа ороно. Эндэ Эрхүүгэй Анатолий Хромцов зайгаа 43,4 секундада гаталжа, бултанһаа һайн саг харуулба. Эдиршүүл сооһоо Шэтын Овсянников, Эрхүүгэй Чащин гэгшэд тус тустаа 44,7—45,0 секунда харуулжа, эрхимлэнэ.

1500 метрэй зай. Басагадай дунда болоһон энэ зайда мастерта кандидат Куликовада хүрэжэ урилдааха хүн баһал байгаагүй. Энэ зайда эхэнэрнүүдэй дунда болоһон шанга тулалдаанда манай Маргаритые хүсэхэ хүн баһал үгы байгаа. Тиигэжэ Журкина 1500 метрэйнгээ зайе 2 минута 40,1 секунда соо гаталжа, республикын шэнэ рекорд тогтообо.

Эдиршүүл болон эрэшүүл 3000 метрэй зайда урилдаха болоно. Эндэ Герих, Чащин, Овсянников гурбан эрхимлэһэн. Эрэшүүл сооһоо Хромцов, Анисимов, Фонарев гэдэгүүд бултаниие ахижа, түрүүшын гурбан һуури эзэлнэ. Эхэнэрнүүдэй дунда хоёр зайда болоһон урилдаанай дүн гаргахада, спортын хүндэтэ мастер Ирина Суркова, спортын мастер Маргарита Журкина, Ида Щапова гэгшэд эрхимлэжэ ябаһан. Эрэшүүлэй дундаһаа спортын хүндэтэ мастер Хромцов, Анисимов, Фонарев гурбан баһал түрүүлжэ ябаба.

Мүрысөөнэй хоёрдохи үдэр. Үдэрэй 12 часһаа наадан эхилжэ, эдир хүбүүд, басагад, эхэнэрнүүд болон эрэшүүл 1000, 1500, 3000, 5000 метрэй зайда урилдажа, стадиондо сугларагшадые һонирхуулна. 1000 метрэй зайда урилдагшад сооһоо Эрхүүгэй областиин түлөөлэгшэд Казанкова, Куликова гэгшэд энэ зайгаа 1,46,6—1,48,2 секунда соо гаталжа, түрүүшын хоёр һуури эзэлнэ. Улаан-Үдын түлөөлэгшэ Лариса Баранова гурбадахи хүнэй саг харуулна.

Эдэнэрэй удаа эхэнэр конькишад баһал энэ зайда урилдахаар дуудагдана. Түрүүшын ээлжээндэ спортын хүндэтэ мастер болоһон Ида Щапова, мастерта кандидат Галина Водолазова (хоюулан Эрхүү) гэгшэд табигдана. Урилдаанай эхилһээр минута шахуу сагай үнгэрөөд байхада Ида Щапова зайгаа түгэсхэжэ, нэгэ минута 45,6 секунда соо гаталжархиба. Нүгөөдэнь эрхимлэгшэһээ 0,9 секундаар хожомдожо, фиништэ хүрэнэ. Эдэнэрэй хойноһоо урилдаһан спортын хүндэтэ мастер Ирина Суркова (Эрхүү) Шэтын түлөөлэгшэ Валентина Оздоноева хоёрой хоорондо шанга тулалдаан болоно. Эндэ Ирина Суркова тойролго бүхэнөө шуран хурдаар гаталжа, дүн хамтадань нэгэ минута 43 секунда болгожо. Щаповагайнгаа тогтооһон сагые һайжаруулжархибал! Энэ сагые үшөө һайжаруулжархимаар спортсменүүд бии аа гү гээд, бидэнэр һонирхон, урилдаанда табигдаһан спортсменүүд Сидоренко, Грузинова (Улаан-Үдэ), Лукина (Шэтэ), Матафонова (Улаан-Үдэ), Кубасова (Шэтэ), спортын мастер Маргарита Журкина (Улаан-Үдэ) гэгшэдэй харуулһан сагые шэнжэлжэ, багсаажа хараха болобобди. Эгээл һүүлшын ээлжээндэ гараха Кубасова Журкина хоёрһоо түрүүлэн урилдаһан спортсменүүд Сидоренко Щапова хоёрые хүсэбэгүй. Харин манай республикын түлөөлэгшэ Маргарита Журкина нүхэдэйнгөө тогтооһон сагые һайжаруулхаар, нааданай эхилэн сасуу шуран хурдаар һолжоржо мэдэнэ. Дүн гаргахада 1,45,2 секунда! Яһала һайн саг харуулагдажа, хоёрдохи һуури эзэлхэ болобо.

Эдиршүүлэй дунда 1500 метрэй зайда болоһон урилдаанда Эрхүүгэй түлөөлэгшэд Вадим Герих, Михаил Крулер, Юрий Извеков гэгшэдтэ хүрэжэ урилдаха спортсменүүд байгаагүй.

Хурдан түргэнөөр урилдадагаараа холо ойгуур суурхуулһан эрэшүүл 1500 метрэй зайда урилдахаар елүүр дээрэ дуудагдана. Түрүүшын ээлжээндэ Эрхүүгэй түлөөлэгшэд—спортын хүндэтэ мастер Анатолий Башков, спортын мастер Виктор Ефимов гэгшэд табигдажа, хоорондоо ана мана тулалдажа ороно. Урилдахадаа хүнгэхэнөөр аад, хурдаар ябадаг эдэнэр фиништээ хүрэжэшье, дүн гаргахада Башковынь эрхимлэһэн байжа, 2,17,1 секунда харуулжархиба. Ефимовынь мүн лэ 1,18,0 секунда соо энэ зайгаа гатална. Эдэнэрэй удаа аяар хоридохи хүн боложо урилдаанда гараһан спортын хүндэтэ мастер Анатолий Хромцов энэ зайгаа 2,17,8 секунда соо гаталжа, хоёрдохи һуури эзэлнэ. Тиигэжэ Анатолий Хромцов гурбан зай гаталһанай удаа түрүүлжэл ябана.

3000 метр. Энэ зайда урилдаһан басагад сооһоо Людмила Куликова эрхимлэнэ. Эхэнэрнүүдэй дунда баһал шанга тулалдаан болоно. Эндэ манай республикын түлөөлэгшэ Журкина спортын хүндэтэ мастер Сурковатай урилдажа эхилнэ. Манай Маргарита нүхэртөө дүрөө абхуулхааршье бэшэ, мүрысөөнэй эхилэн сасуу шамбай солбоноор урилдажа ороно. Тиигэжэ тойролго бүхэнөө 44... 45... секунда соо гаталжа, хамтадань табан минута 28,9 секунда соо 3000 метрэй зай гаталагдаба. Республикын рекорд дахинаа сохигдобо! Энэмнай спортын мастер Маргарита Журкинагай хоёрдохи амжалтань. Үшөө тиихэдэ мэдээжэ спортсменүүд Сидорова, Щапова гэгшэдһээ эрхимлэжэ, түрүү һуури эзэлбэ ха юм.

5000 метрэй зайда эрэшүүлэй дунда болоһон нааданда Хромцов, Кокорин, Фонарев гэгшэд эрхимлэбэ.

Команда бүхэнэй дүн гаргахада, Эрхүүгэй область нэгэдэхи, Буряадай АССР-эйхид хоёрдохи һуури эзэлээ. Үнгэргэгдэһэн энэ мүрысөөндэ эрхим һайн дүн харуулагшад февраль һарада Ангарск хотодо үнгэргэгдэхэ зонын мүрысөөндэ хабаадалсаха эрхэ олобо.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Сагай уларил

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, республика доторнай мүнөөдэр сагай уларил иимэ байхаар хүлеэгдэнэ:

Сэлмэгшэг байха, саһан орохогүй. Хойто аймагуудта 33—38, Байгал шадар 20—25, бэшэ нютагуудаар 25—30, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 32—34, үдэртөө 28—30 градус хүйтэн байха.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: Ташкентдэ болоһон уулзалга тушаа Декларации; Индиин Премьер-Министр Лал Бахадур Шастриин Ташкентдэ гэнтэ наһа бараһан тухай СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй мэдээсэл; ВЛКСМ-эй областной XXIII конференци тухай мэдээсэл.

Хоёрдохи, гурбадахи хуудаһануудта: Буряадай АССР-эй Верховно Советэй VIII сессиин материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Республикын Хүдөө ажахын министерствын ахалагша зоотехник П. Овчинниковай статья; хилын саанахи һонинууд.

Редакторай орлогшо
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-37, отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленный—48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни—40-49, идеологический—24-74, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н03329. Зак. № 36.